

1

2007

XVII

**102. narozeniny
prof. Braunera**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**První umělé hlasivky
vznikly na VUT v Brně**

**Studenti budou
sportovat v nové hale**

**Úspěšná sezóna
omlazených Aligátorů**

Obsah

- 3..... **NÁŠ ROZHOVOR: PROF. ING. JIŘÍ BRAUNER**
- 4..... **SKVĚLÁ ZPRÁVA PRO SPORTOVCE: VUT V BRNĚ OTEVÍRÁ MODERNÍ HALU**
- 6..... **VÝSTAVA SOUTĚŽNÍCH NÁVRHŮ NA PŘESTAVBU AREÁLU ÚDOLNÍ 53**
- 7..... **3. ROČNÍK KONFERENCE STUDENTŮ STŘEDNÍCH ŠKOL – STAVOKS 2006**
- 8..... **VRÁTÍ OBJEV VĚDCE Z VUT V BRNĚ LIDEM BEZ HLASIVEK ZNOVU ŘEČ?**
- 10..... **DŮLEŽITÉ MOMENTY NA ŠTUDÁKOVĚ CESTĚ**
- 12..... **SETKÁNÍ AKADEMICKÉHO VEDENÍ S POLITIKY A MANAŽERY PRŮMYSLU**
- 13..... **TŘI STUDENTI VUT V BRNĚ ZÍSKALI STIPENDIUM OD JMK**
- 14..... **ZAJÍMALY MĚ AUTENTICKÉ REAKCE UŽIVATELŮ VEŘEJNÝCH PROSTOR**
- 15..... **PROFESNÍ PORADENSTVÍ PRO STUDENTY VUT V BRNĚ**
- 16..... **INSIGNIE VUT V BRNĚ**
- 18..... **THE 7TH EUROPEAN MEETING ON ENVIRONMENTAL CHEMISTRY**
- 19..... **43. SLÉVÁRENSKÉ DNY SPOLEČNĚ S 3. KONFERENCÍ DOKTORANDŮ**
- 20..... **KONFERENCE „NANOVĚDY, NANOTECHNOLOGIE A NANOMATERIÁLY“**
- 21..... **VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍCH SPORTOVců VUT V BRNĚ ZA ROK 2006**
- 22..... **LANGUAGES FOR SPECIFIC PURPOSES IN HIGHER EDUCATION**
- 23..... **INFORMACE**
- 28..... **VYSOKOŠKOLSKÉ PORADENSTVÍ V NOVÝCH SOUVISLOSTECH**
- 29..... **NA FAKULTĚ CHEMICKÉ BUDOU SOUTĚŽIT NEJLEPŠÍ STŘEDOŠKOLÁCI**
- 30..... **POOHLÉDNUTÍ ZA SEZONOU 2006 VSK VUT BRNO ALLIGATORS**
- 31..... **NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**

Události na VUT v Brně

Měsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIUM. Číslo 1/2007, vychází 15. 1. 2007.

Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanyskova@ro.vutbr.cz;

vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční rada: prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc. (prorektor), prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc. (prorektor),

doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM),

doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), Veronika Donthová (SK AS), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno,

fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Náš rozhovor: Prof. Ing. Jiří Brauner

Editorial lednového čísla Událostí na VUT v Brně věnujeme rozhovoru s panem profesorem Ing. Jiřím Braunem, bývalým děkanem Elektrotechnické fakulty VUT v Brně (1963–1966), který v úterý 9. ledna 2007 oslavil plný životního optimismu a záviděníhodné vitality již své 102. narozeniny. Pan profesor, který je živoucí legendou české energetiky, získal bohaté zkušenosti jak v roli vysokoškolského studenta, tak samozřejmě také v pozici vysokoškolského pedagoga.

Pane profesore, v životě jste prošel v rámci vysokoškolského prostředí rolí studenta i učitele. Mohl byste zavzpomínat, jak se studovalo na brněnské technice v době Vašeho mládí?

Já myslím, že studium na brněnské technice v té době se tak moc od studia dnešních studentů nelišilo. Naučit se a hlavně dobře pochopit učební látku bylo potřeba tehdy stejně jako dnes. Samozřejmě samotný obsah předmětů se od té doby dostal daleko dál, určitě celá řada předmětů přibyla navíc. Ale to je přirozené. Měli jsme přednášky i cvičení, hodně jsme tehdy rýsovali, což dnes myslím není – všechno se dělá na počítačích. Dělalí jsme také řadu konkrétních projektů elektrických sítí. Jednotlivé zkoušky se zapisovali do indexů, ale navíc jsme o vykonání každé zkoušky dostávali zvláštní vysvědčení. Za zkoušky se tehdy na technice platilo.

Vzpomínáte na některé své tehdejší profesory?

Můj nejoblíbenější učitel byl elektrotechnik profesor Vladimír List, který byl autorem celého projektu československé elektrizační soustavy a který také předložil vůbec první projekt pražského metra. Měl také velké praktické zkušenosti ze svého působení v Křižkových závodech v Praze. Profesor List vydal také skripta, což byla v té době novinka – studenti se učili pouze ze zapsaných přednášek a z odborných knížek. Také rád vzpomínám na elektrotechnika prof. Josefa Sumce. Už tehdy se na technice vyučoval zvlášť slaboproud, tehdy se tomu ovšem neříkalo elektronika. Já sám si pamatuji vysílání prvního rádia v Brně v roce 1927.

Jaký byl tehdy vztah profesorů a studentů?

To záleželo samozřejmě na jednotlivých profesorech. Někteří byli odměřenější, jiní se chovali srdečněji. Tehdy nebylo také takové množství studentů jako dnes, a tak se navzájem všichni dobře znali. Vzpomínám, že právě profesor List byl mezi tehdejšími studenty velmi oblíbený. Pořádal pro ně také exkurze třeba do Švýcarska nebo do Belgie. Já jsem se jich ale neúčastnil, neměl jsem na to dost peněz.

Jaké to bylo, když jste opustil praxi a v roce 1959 začal na technice učit sám?

Já jsem již předtím učil na průmyslovce ve Zlíně u Bati. A tak mi ten přechod z praxe za katedru nepřípadl obtížný. A myslím, že mě studenti měli docela rádi. Vydal jsem skripta a také obsáhlou učebnici pro silnoprůdare, která měla velký úspěch. Měl jsem tehdy také možnost navštívit jaderné elektrárny v Anglii a jako první v Československu jsem také o nich psal. Na to jsem pyšný. A jsem taky rád, že řada mých bývalých studentů je dnes na vedoucích místech důležitých podniků nebo učí na nejrůznějších vysokých školách.

Po roce 1989 prošlo naše vysoké školství obrovskými změnami. Jak se na ně díváte?

Určitě je dobré, že studenti mohou jezdit do zahraničí studovat a poznávat tam jiný způsob výuky a také jiné řešení problémů ve výrobě. Ale moc se mi nelíbí rozdělení studia na tři stupně – bakaláře, magistry a doktorské studium. Na to už si asi nezvyknou. Myslím, že bychom neměli tak všechno kopírovat. Vždyť třeba v Německu mají pořád jen titul diplomovaný inženýr.

Myslíte, že současné vysoké školy připravují studenty dobře na jejich profesní dráhu? V čem vidíte nedostatky?

Myslím, že by měli studenti více poznat praxi. Delší pobyt ve výrobních závodech by měl být pro ně povinný. Jinak z nich nikdy nebudou dobří odborníci. A taky by se měli více učit cizí jazyky. Bez toho se v životě a práci neobejdou.

Děkuji za rozhovor.

Připravil Igor Maukš

Skvělá zpráva pro sportovce: VUT v Brně otvírá moderní halu

Především studenti, ale samozřejmě také zaměstnanci VUT v Brně dostávají na začátku roku krásný dárek – 31. ledna bude v areálu kampusu VUT v Brně Pod Palackého vrchem v Králově Poli slavnostně otevřena moderní víceúčelová sportovní hala. Nový sportovní objekt, který je situován v těsném sousedství přednedávnem zrekonstruovaného lehkoatletického stadionu s tartanovým povrchem, se stane dominantou celého sportovního areálu VUT v Brně.

Náklady na výstavbu nové haly dosáhly 110 milionů korun. „Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR poskytlo 65 milionů, 45 milionů korun uhradilo VUT z vlastních zdro-

jů. Dalších 35 milionů korun si vyžádá stále ještě probíhající přístavba objektu šaten, který zahrnuje klubovnu, kanceláře, rehabilitační centrum, šatny a sociální zařízení pro venkovní sportoviště. Tato část stavby v hodnotě 35 milionů korun bude dokončena na jaře. Na přístavbu přispělo město Brno částkou 25 milionů korun, zbytek jde rovněž z rozpočtu školy,“ vysvětluje kvestor VUT v Brně Ing. Vladimír Kotek. Podle něj bude VUT v Brně využívat halu pro sportovní aktivity svých studentů a zaměstnanců.

Otevřením sportovní haly s potřebným zázemím bude završena celková centralizace dislokačního uspořádání Centra sportovních aktivit (CESA) VUT v Brně v areálu kampusu Pod Palackého vrchem. Jeho součástí budou i tři nové tenisové kurty v sousedství haly, které budou uvedeny do provozu také v červenci letošního roku.

Při výstavbě haly podle návrhu architekta profesora Ivana Rullera použil generální projektant – firma Hexaplan – nejmodernější technologie. Velikostí hrací plochy přes 2300 metrů čtverečních jde o největší halu pro sálové sporty v České republice. Systém podlahového vytápění přispívá ke komfortu sportovců a přitom je velmi úsporný. Tato technologie je použita v ČR na tak velké ploše vůbec poprvé. Povrch podlahy sportoviště byl vybrán s ohledem na typy sportů, které budou v hale hlavně provozovány. Speciální povrch firmy Mondo (oficiálního dodavatele sportovních povrchů pro letní olympijské hry) byl vyvinut podle požadavků švédské florbalové asociace a je vhodný zejména pro florbal, futsal, tenis a házenou.

Potřeba větších kapacit pro další rozvoj sportovních aktivit studentů na VUT v Brně byla v poslední době stále zřetelnější. „Rozvoj sportu a tělovýchovy na VUT v Brně začal akcelarovat po vzniku Centra sportovních aktivit v roce 2001. Od té doby vzrostl počet zájemců o některou z tělovýchovných aktivit více než dvojnásobně. Dnes již máme v týdenním programu přes 7500 sportujících studentů. Sportoviště CESA jsou doslova „našlapána“ od pondělí do čtvrtka od 8 do 22 hod. Zejména tělocvičny na Purkyňově ulici doslova praskaly ve švech tak, že úklid musel být prováděn převážně v noci,“ říká ředitel CESA PaedDr. Jaroslav Bogdál.

Vedení VUT se proto v roce 2004 rozhodlo řešit situaci výstavbou nové víceúčelové sportovní haly. Vždyť právě velmi

dobré podmínky pro sport na VUT v Brně byly v minulosti, kromě vysoké úrovně nabídky studijních programů a dobré perspektivy uplatnění absolventů, vždy jedním z důležitých faktorů ovlivňujících rozhodnutí maturantů zvolit si studium právě na této univerzitě.

„Při přípravě studie a projektové dokumentace nové haly jsme vycházeli z poznatků, že musíme vytvořit sportoviště, které doplní potřeby CESA zejména podle zájmu studentů o jednotlivé sporty. Proto je také nová hala určena k tomu, aby se stala zejména výukovým a tréninkovým pracovištěm s maximální pozorností kladenou na efektivitu provozu. Zelenou zde dostane zejména rozvoj florbalu, futsalu a tenisu, tedy sportů, o které je mezi studenty vzrůstající zájem a pro které v tělocvičnách na Purkyňově ulici již nebyly odpovídající podmínky. Uspokojíme také zájemce z řad studentů o házenou, fotbal a softbal. Konat se zde budou všechny volejbalové turnaje a zápasy,“ vypočítává Jaroslav Bogdálék.

Na hrací ploše haly o velikosti 54,5 x 42 metrů mohou být variabilně používána dvě florbalová hřiště nebo dvě hřiště na házenou a futsal, tři tenisové kurty nebo tři volejbalová hřiště.

S plným provozem sportovní haly počítá CESA hned od začátku letního semestru. „Rádi bychom využili současné vynikající podmínky ve sportovním areálu Pod Palackého vrchem k pořádání Českých akademických her, jejichž jsme zakladatelé, v příštím roce 2008,“ doplnil Jaroslav Bogdálék. Ovšem již letos

musí být tento areál připraven na jinou významnou sportovní událost – v září se na jeho tartanovém stadionu uskuteční Mistrovství Evropy juniorů v lehké atletice.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

BUT students in the first place, but of course all other BUT staff as well, will get a nice new-year present – a modern multifunctional sports hall to be opened on the BUT Pod Palackého vrchem campus in Brno-Královo pole on 31st January. Situated in the immediate vicinity of a recently reconstructed athletics stadium with tartan tracks, the new hall will become a landmark of the entire BUT sports complex.

Výstava soutěžních návrhů na přestavbu areálu Údolní 53

Vernisáž zahájili rektor prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, a prorektor prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc.

Ve dvoraně Centra VUT v Brně se 8. ledna 2007 uskutečnila vernisáž výstavy soutěžních návrhů mezinárodní veřejné soutěže na urbanisticko-architektonické řešení souboru staveb v areálu VUT v Brně, vymezeného ulicemi Údolní a Úvoz. V areálu mají být umístěny Fakulta výtvarných umění, která dnes působí v nevyhovujících objektech na ulici Rybářské, a také Fakulta architektury, jako zaměřením nejbližší instituce. Obě fakulty mohou s výhodou využívat řadu společných zařízení, což přispěje k vyšší hospodárnosti investiční i provozní. Dalšími dvěma jednotkami umístěnými v této lokalitě budou Ústav soudního inženýrství a Centrum vzdělávání a poradenství.

Původní novorenesanční komplex na Údolní 53 byl vybudován jako zeměbranecká kasárna koncem devatenáctého století. V dalším období sloužil jako školní zařízení VUT – dlouhodobě zde sídlila strojní fakulta, která se postupně přemístila do nově budovaného kampusu Pod Palackého vrchem. Po roce 1989 se do uvolněných objektů přesunula část fakult stavební a elektrotechnické. Areál Údolní 53 byl součástí dohod o řešení restitučních nároků. V polovině roku 2002 však bylo definitivně rozhodnuto o ponechání celého areálu ve vlastnictví VUT. Toto rozhodnutí zásadně ovlivnilo další dislokační strategii.

Výstava představuje všech 22 návrhů (19 z ČR a po jednom z Holandska, Španělska a Slovenska) zaslaných do soutěže, přičemž nejvíce prostoru dostaly odměněné návrhy. Jak Události podrobně informovaly ve svém listopadovém čísle, doporučila

devítičlenná odborná porota, složená z předních osobností české architektury, k dopracování čtyři návrhy – práce autorských kolektivů. Dne 19. ledna 2007 budou tyto návrhy znovu posouzeny a vybrán vítězný, který bude doporučen VUT k realizaci. Porota kromě čtyř vybraných prací ocenila a finančně ohodnotila ještě další tři návrhy, mezi nimi byl i jeden, který podali studenti Fakulty architektury VUT.

„Chtěl bych poděkovat všem, kteří se architektonické soutěže zúčastnili. A zvláště těm, kteří nic nevyhráli. Vedení VUT velmi kladně hodnotí i fakt, že do soutěže poslali své projekty také studenti naší Fakulty architektury. To je podle mne velice cenné. Konečný výsledek soutěže bude sloužit jako podklad pro strategické rozhodnutí VUT, jak s lokalitou Údolní 53 v budoucnu naloží. Víme, jak stavět. Teď zbývá ještě maličkost – získat několik stovek milionů korun na realizaci,“ řekl na vernisáži výstavy rektor VUT v Brně, prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA.

K vernisáži výstavy byl vydán bohatě ilustrovaný katalog všech soutěžních návrhů, který obsahuje i hodnocení odborné poroty. O konečném vítězi mezinárodní veřejné soutěže na urbanisticko-architektonické řešení areálu Údolní 53 budou Události na VUT v Brně informovat ve svém únorovém čísle.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

On 8th January 2007, an exhibition was opened in the BUT Centre atrium of the winning designs of an international public competition for an architectural design of a set of buildings on the BUT campus bounded by the Údolní and Úvoz streets.

3. ročník konference studentů středních škol – STAVOKS 2006

Vedení Fakulty stavební VUT v Brně ve spolupráci se Studentskou komorou AS uspořádalo 6. prosince 2006 v prostorách fakulty 3. ročník vědecko-odborné konference studentů středních škol STAVOKS 2006.

Základním cílem konference je umožnit studentům středních škol, kteří se chtějí ve své budoucnosti orientovat na technické obory, prezentaci své práce, seznámit je navzájem a představit jim také Fakultu stavební. Aktivní vystoupení studentů maturitních ročníků, kteří na konferenci dosáhli nejlepších výsledků, zohlední děkan FAST v přijímacím řízení pro studijní rok 2007/2008, u studentů nižších ročníků pak k němu bude přihlédnuto pro studijní rok následující po ukončení střední školy. Studenti, kteří se umístili na prvních třech oceněných místech, budou přijati bez přijímacích zkoušek do všech oborů bakalářského studijního programu s výjimkou oboru Architektura pozemních staveb.

Akce byla konána pod záštitou děkana FAST prof. RNDr. Ing. Petra Štěpánka, CSc., který také konferenci slavnostně zahájil. V úvodu proděkan prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., seznámil účastníky nejen s tradicí konference STAVOKS, ale i s projektem Tetraedr. Projekt Tetraedr – programy dalšího profesního vzdělávání ve stavebnictví a veřejné správě z Evropských sociálních fondů – je zaměřen na zvýšení kvalifikace formou dalšího profesního vzdělávání a ve svém důsledku na zvýšení zaměstnanosti v regionu Jihomoravského kraje.

Zájem o konferenci se výrazně zvýšil nejen u studentů ze středních škol a gymnázií, které se jí zúčastnily v roce 2005, ale na třetí ročník přijeli studenti i z dalších škol. Daří se tak naplňovat myšlenku organizátorů konference – zajistit účast gymnázií a techniky orientovaných středních průmyslových škol z celé ČR.

Na letošní ročník bylo přihlášeno 22 příspěvků. Přihlásili se také zájemci, kteří sice aktivně na konferenci nevystoupili, ale měli zájem se akce účastnit. Celkový počet návštěvníků konference tak činil 150 účastníků.

Účastníci konference prezentovali své příspěvky prostřednictvím powerpointu, vizualizací a modelů. Studenti měli také možnost blíže se seznámit s Fakultou stavební, neboť součástí programu byla i prohlídka fakultního areálu na Veveří ulici a exkurze do některých laboratoří.

Příspěvky, které na konferenci studenti přednesli, byly zaměřeny na obor stavebnictví a architektura. Představovaly návrhy

Konferenci zahájil proděkan prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.

obytných domů, polyfunkčních staveb, návrhy a seznámení s novými stavebními materiály a stavebními technologiemi. Široký záběr, kvalita prací a také rostoucí zájem svědčí o tom, že vědecko-odborná konference STAVOKS se již během tří ročníků jejího konání dostala do povědomí středních škol v celé České republice.

O celou organizaci se perfektně staraly doktorandky Ing. Pavla Matulová a Ing. Veronika Kalová, které společně s mladšími pedagogy zasedly i v komisi. I toto věkové přiblížení komise studentům výrazně přispělo k celkovému úspěchu konference.

Ocenění za nejlepší práce:

1. – M. Petřík: Penzion pro seniory, SPŠ stavební Havlíčkův Brod
2. – J. Fojtík, S. Kubová, L. Štainerová, M. Blinková, L. Holíšová, L. Doláková, P. Pončíková, N. Dvorská: Model poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou, SPŠ stavební Valašské Meziříčí
 - D. Gefing, T. Golich: Návrh designu speciální učebny uměleckých předmětů, SPŠ stavební Valašské Meziříčí
3. – J. Tuček: Genetic programming SDK, SŠ aplikované kybernetiky, s. r. o., Hradec Králové
 - L. Horáková, M. Vrbová: Příprava a charakterizace polymerních kompozitů vyztužených skleněnými vlákny, SPŠ chemická Brno

Prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.

For Summary see page 31.

Vrátí objev vědce z VUT v Brně lidem bez hlasivek znovu řeč?

V České republice přijde ročně operativním zákrokem o hlasivky až 150 lidí. V drtivé většině je důvodem karcinom hrtanu. Odhadem tak u nás žije několik tisíc spoluobčanů, kteří ve svém životě postrádají základní komunikační prostředek – lidský hlas. Na celém světě je takto postižených lidí samozřejmě mnohonásobně více, jejich počet se pohybuje v řádu milionů. Vědecké týmy v mnoha zemích se proto již několik desítek let snaží odhalit princip fungování lidských hlasivek a vytvořit hlasivky umělé. Zatím neúspěšně. Až nyní se však

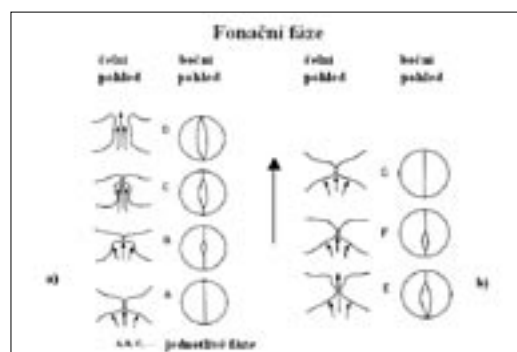
Doc. Ing. Vojtěch Mišun, CSc., s modelem umělé hlasivky.

Jak to, že tam, kde neuspěly týmy světových odborníků disponujících špičkovým vybavením a neskonale většími finančními prostředky, učinil zásadní průlom vědec z brněnské vysoké školy? Docent Mišun o tom říká: „Pracuji na Ústavu mechaniky těles, mechatroniky a biomechaniky a dynamikou a mechanikou těles, stejně jako jejich vibracemi a hlukem – tedy zvukem – se zabývám již několik desetiletí. Myslím, že na našem ústavu máme tuto oblast teoreticky i prakticky dobře zvládnutou. O lidský hlas jsem se začal hlouběji zajímat zhruba před devíti lety v rámci projektu Grantové agentury České republiky. Jako každý jiný jsem nejdříve prostudoval dosud známé teorie. Ve stovkách článků a knih jsem se snažil pochopit jejich principy. A čím více jsem do problematiky vzniku lidského hlasu a funkce lidských hlasivek pronikal, tím více přibývalo pochybností. Ta řada, jak já říkám „knížních“ modelů fungování hlasivek – zatím nikdo na světě ještě nevytvořil hlasivku reálně fungující – totiž odporovala zkušenostem a poznatkům, které jsem během dlouhého působení při výzkumu vibrací a zvuku sám získal. Nakonec mi nezbylo než dosavadní teorie z větší části opustit a začít přemýšlet o jiném principu fungování lidských hlasivek.“

A docentu Mišunovi s jeho spolupracovníky se takový princip, zcela odlišný od několik desítek let ve světě uznávaných teorií, nakonec objevit podařilo. Na svou teorii o funkci hlasivek pak získal mezinárodní i národní patent. Na základě řady analýz, měření a výpočtů vznikl nejdříve počítačový model a nakonec i model fyzický – reálné umělé lidské hlasivky. A vzhledem k tomu, že se hlasivky liší svou délkou, byly vytvořeny speciální modely jak pro muže, tak pro ženy i děti. U každého z nich se pomocí přídavných hmotností i tvarem dá hlas ještě dále

modelovat a podle doc. Mišuna to funguje tak dobře, že někteří z testovaných lidí říkají, že poznávají svůj hlas.

„Lidský hlas vzniká v mluvidlech, které se skládají z hlasivek a vokálního traktu (ústní a hrdelní dutiny). Hlasivkami procházející vzduch z plic je rozkmitán. Tímto procesem se vygeneruje tzv. zdrojový hlas, který je nutný pro tvorbu samohlásek, jejichž konečná podoba se dosahuje až nastavením artikulátorů (spodní čelist, jazyk, rty) v ústní dutině. To je známé schéma. Ale jaký je vlastní princip vibrací hlasivek? Dosavadní teorie se opírají o jev Bernoulliho podtlaku. Představa je taková, že mezi hlasivky proudí zvýšenou rychlostí vzduch z plic, vzniká podtlak, který hlasivky přitáhne k sobě. Dá se to přirovnat ke známému efektu, kdy fouknete mezi dva listy papíru držené těsně u sebe – vzniklým podtlakem se oba papíry přisají k sobě. Náš princip je ale právě opačný. Myslíme si, a vyrobené modely to jednoznačně prokazují, že vzduch vytlačovaný z plic vytvoří přetlak oproti atmosférickému tlaku, což začne hlasivky nejdříve v jejich spodní části oddalovat, zatímco v jejich horní části jsou ještě uzavřeny. Další proud vzduchu z plic rozevře hlasivky i v jejich horní části, takže vzniklou mezerou (glottis) projde jisté množství vzduchu („bublina“ vzduchu o vyšším tlaku) do vokálního traktu. Tlak pod hlasivkami tím poklesne a pružnost stěn způsobí jejich opětové uzavření. Tento proces „rozsekávání“ proudy vzduchu z plic na „bubliny“ se stále opakuje. Expanzi těchto bublin na atmosférický tlak vlastně vzniká zdrojový hlas, jež je společný pro jakoukoliv samohlásku vyslovovanou nahlas. Frekvence kmitů hlasivek je dána mechanickými vlastnostmi hlasivek, jejich konstrukcí, materiálem a tvarem. Tuto frekvenci si mluvčí nastavuje sám svou vůlí, čímž vlastně nastavuje základní tón svého hlasu,“ vysvětluje docent Mišun.

zdá, že by takto postižení lidé mohli znovu mluvit. Nadějí je pro ně objev, který učinil docent Ing. Vojtěch Mišun, CSc., z Ústavu mechaniky těles, mechatroniky a biomechaniky (odbor kinematiky a dynamiky) Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. Doc. Mišun na základě objeveného a patentovaného principu sestrojil a úspěšně vyzkoušel již několik funkčních modelů umělých hlasivek. Jsou to vůbec první fungující umělé hlasivky na světě.

Model svých umělých hlasivek vyzkoušel docent Mišun již na několika pacientech ORL v brněnských nemocnicích u sv. Anny a v Bohunicích. Pacienti chodí i do jeho kanceláře na fakultu. „Člověk, který nemá hlasivky, nemůže pro tvorbu zdrojového hlasu využívat vzduch z plic. Zatím nahrazujeme zdrojový hlas zvenčí – vzduch z tlakové nádoby vháníme do umělé hlasivky umístěné mimo tělo pacienta a v ní vygenerované vlny přivádíme hadičkou vedenou nosní dutinou do vokálního traktu. Další možností je umístit umělou přiměřeně velikou hlasivku přímo do nosní dutiny,“ popisuje vynálezce. Na dotaz, zda by se umělá hlasivka dala voperovat místo té původní do krku pacienta, autor umělých hlasivek říká, že za současného stavu vývoje je zatím reálnější řešení, při kterém se vzduch z plic vede hadičkou do umělé hlasivky připevněné např. na prsou a v ní vytvořený zdrojový hlas se znovu hadičkou přivádí do vhodného místa vokálního traktu.

O jak obdivuhodný a také potřebný objev se v případě umělých hlasivek jedná, si plně uvědomíte, když sledujete audiovizuální prezentaci výsledků jejich testování. Videozáznam zachycuje pacienty, kteří již několik let nemají hlasivky a nemohou tak mluvit. S okolím komunikují někteří pouze písemně, za pomoci počítače, posunky nebo nesrozumitelným sípáním. Samozřejmě že i v současnosti chirurgové na odděleních ORL jsou schopni pacientům bez hlasivek nabídnout několik metod dodávání náhradního zdrojového hlasu do vokálního traktu. Lze mezi ně zařadit např. používání jícnového hlasu (polykání vzduchu do jícnu a jeho vytlačení, dále použití hlasové protézy mezi tracheou a hltanem) nebo využití vibrací velumu – měkkého patra. Pomocí pro pacienty je přístroj Elektrolarynx, ale i ten má své limity, především v obtížném dosahování vhodné frekvence hlasu; navíc je velmi hlučný, a pro mnohé proto nepoužitelný. Žádná z těchto metod však ani zdaleka nenabízí to, co dokáže umělé hlasivky. Potvrzuje to videozáznam pacientů používajících umělé hlasivky – jejich řeč je naprosto srozumitelná, navíc umělá hlasivka umožňuje přizpůsobit hlas pacienta jeho původnímu hlasu. Přitom je nutno říci, že umělé hlasivky vytvořené na VUT Brno jsou zatím pouze na začátku svého vývoje.

Než se bude moci umělých hlasivek využívat v běžné medicíně, uplyne ještě dlouhá doba. „Na základě již definovaného a vyzkoušeného principu musíme udělat takové hlasivky, které budou přijatelné rozměrově, materiálově i tvarově. Pochopi-

telně je nutno umístit je vhodně vzhledem k vokálnímu traktu tak, aby jeho buzení bylo co nejefektivnější. Musí být vyrobeny z materiálů, které budou dostatečně pružné, neagresivní vůči lidským tkáním. Nesmí být příčinou nežádoucích vedlejších účinků a nesmí poškozovat lidský organismus chemicky ani mechanicky. Finální model musí schválit etická komise, ustanovená z lékařů a dalších kompetentních odborníků. I když se na konečné podobě umělých hlasivek bude určitě podílet řada specialistů nejrozličnějších profesí, mnoho práce pro dotažení našeho objevu zůstává stále na nás. Vždyť např. naše první modely jsme vyráběli třeba i z duše jízdního kola. Ale fungují a to musí uznat i světoví odborníci z prestižních vědeckých ústavů, kterým jsme na mezinárodních konferencích naše umělé hlasivky s možností měnit jejich základní tón předváděli. Jiný takový funkční model zatím nikdo jiný na světě neukázal,“ říká doc. Mišun.

Ale právě financování dalšího vývoje umělých hlasivek je pro něj a celý pracovní kolektiv velkým problémem. „Projekt GAČR skončil a peníze na další výzkum ústav nemá. Přitom potřebujeme kvalitní materiály, přístroje a zkušební zařízení. V současnosti píšu knihu Tajemství lidského hlasu, ve které shrnuji výsledky svého dosavadního výzkumu. Měla by vyjít letos v nakladatelství VUTIUM VUT v Brně. Publikaci chci přeložit i do angličtiny a snad se potom najde nějaký mecenáš, který by náš výzkum umělých hlasivek finančně podpořil,“ doufá objevitel z VUT v Brně.

Igor Maukš

For Summary see page 31.

Důležité momenty na študákově cestě

V reprezentativních prostorách VUT v Brně se ve dnech 14.–15. prosince 2006 uskutečnil již šestý ročník tradiční studentské konference „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách 2006“. Nad jedinou akcí tohoto druhu konanou na území ČR převzal záštitu rektor VUT v Brně, prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA. V letošním roce byl jako podtitul zvolen název „Důležité momenty na študákově cestě“. Účastníci se tak věnovali okamžikům, které jsou pro vysokoškolské studenty významné a ovlivňují jejich cestu vysokou školou. Zabývali se časovým obdobím v životě studenta, které lze vymezit maturitní až státní závěrečnou zkouškou.

Konference se zúčastnilo na 150 účastníků – zástupců z řad studentů, pedagogů i managementu naprosté většiny veřejných, ale i státních a soukromých vysokých škol (celkem bylo přítomno 27 vysokých škol), dále zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Českého národního týmu Bologna Promoters, Rady vysokých škol a její Studentské komory. Velmi rádi konstatujeme, že studenti a pedagogové VUT v Brně tvoří neoddiskutovatelnou součást konference, letos o účast na ní opět projeví zájem, což dokládá účast třiceti reprezentantů VUT v Brně.

Hlavním cílem dvoudenní konference bylo poskytnout prostor pro setkání, prezentaci názorů a výměnu zkušeností nejen ve formě připravených příspěvků, ale i následných diskusí a neformálního setkání v průběhu celé konference.

Program akce byl jako obvykle velmi bohatý, jeho tvorba vycházela ze závěrů konference loňské i z aktuálních problémů. Účastníky konference přivítal Ing. Jaroslav Švec, vedoucí Akademického centra studentských aktivit (ACSA) a již tradiční moderátor akce. Jelikož se celá letošní akce zabývala důležitými momenty ve studentově životě, začal program poněkud neformálně, a to krátkou scénkou v pojetí studentů UTB ve Zlíně. Ta ukázala, jakými různými způsoby mohou studenti ke svému studiu přistupovat. Poté již následovala vážnější část dopoledne, zástupci studentů střední i vysoké školy prezentovali, co všechno ovlivňuje výběr vysoké školy. (Informace o přednášejících naleznete na www.acsa.vutbr.cz.) Účastníkům byly rovněž

popsány první kroky studenta na univerzitě. Poté následovalo již tradiční okénko MŠMT ČR, ve kterém RNDr. Věra Šťastná z Odboru vysokých škol MŠMT představila zprávu expertů „Tertiary Review of Higher Education“. Účastníci měli také možnost seznámit se s aktivitami Studentské komory Rady vysokých škol. Odpolední program odstartoval druhým blokem milníků na študákově cestě. Přednášející, zástupci studentů i pedagogů vysokých škol, se zamýšleli nad vytvářením návyků na vysoké škole, hovořili o vztahové síti na vysoké škole, o osobních zkušenostech a pocíťovaných problémech při studiu a zkouškách na vysoké škole a o spolupráci škol s absolventy. Svou činnost za poslední rok prezentovali i zástupci pořadající organizace ACSA – Zuzana Nováková seznámila účastníky s výsledky loni dokončeného šetření, které se zabývalo akademickými samosprávami v zemích Visegrádské čtyřky, MgA. Adéla Venerová představila dlouhodobý projekt, který se věnuje systematizaci procesu studentského hodnocení kvality.

Nezbytnou součástí programu je společenský večer, zde mají studenti i pedagogové možnost setkání a seznámení se s lidmi, kteří sdílí podobné zájmy a cíle, probíhají zde hojné diskuse a předávají se kontakty i zkušenosti.

Druhý konferenční den se věnoval vysoké škole jako průvodci študáka. Přednášející se společně s účastníky zamýšleli nad problematikou poradenství na vysoké škole, zpětné vazby při studiu, vysokoškolského prostředí a jak toto prostředí studenty

ovlivňuje, hovořilo se o motivaci studentů a jejich sounáležitosti s vysokou školou. Závěr celé konference patřil prezentaci projektu ACSA – Zelené univerzity, jejíž činnost a cíle představil manažer projektu Ing. Pavel Obrdlík.

Účastníci se aktivně podíleli na vytváření závěrů konference, které budou prosazovat i po jejím skončení. Shodli se například, že je důležité, aby vzdělávání bylo systematické a kontinuální od základní školy až po vysokoškolské studium a více než dosud podporovalo aktivitu a individuální schopnosti studentů. Dále se shodli na nutnosti lepší komunikace jak mezi středními a vysokými školami, tak mezi vysokými školami a budoucími zaměstnavateli. Doporučují také MŠMT a akreditační komisi zabývat se zpřehledněním, kvalitou a systematizací oborů a jejich náplně nabízených jednotlivými vysokými školami, a usnadnit tak středoškolským studentům rozhodování při výběru vysoké školy. Účastníci se domnívají, že jedním z přístupů pro lepší dostupnost vysokých škol pro slabší sociální skupiny je zkvalitnění pedagogické a poradenské činnosti na základních a středních školách. Shodli se také na nutnosti účinné pomoci studentům s fyzickými či sociálními handicapy.

Účastníci konference považují za nutné prostudovat zprávu expertů „Tertiary Review of Higher Education“, vyjádřit se k jejím závěrům a zformulovat doporučení, která by reprezentovala názory studentské obce. Je potřeba se ke studii jménem zástupců studentské samosprávy co nejdříve vyjádřit. Účastníci dále varují před plíživou ztrátou vlivu studentů na akademickou správu vysokých škol a před unáhleným aplikováním a nesystematickým výkladem doporučení ze zprávy OECD. Přítomní se shodli, že sami studenti by měli zvýšit tlak na vedení univerzit pro zvýšení kvality studijních programů poskytovaných vysokými školami. Účastníci vyzdvihli důležitost studentských organizací pro hladký vstup studenta při přechodu ze střední na vysokou školu a shodli se na potřebě jejich lepší propagace.

Závěry konference slouží mimo jiné jako zpětná vazba pro činnost Akademického centra studentských aktivit, které je bude aktivně prosazovat ve své činnosti, a je pravděpodobné, že se na výstupy z nich přímo zaměří v některých ze svých budoucích projektů, jak již dříve činilo. Závěry z předchozích ročníků konference například iniciovaly realizaci tříletého celostátního projektu „Systematizace procesu studentského hodnocení kvali-

ty v ČR“ či podnítily ACSA k větší osvětě a výuce projektového řízení. Závěry konference budou v brzké době dostupné na webových stránkách ACSA www.acsa.vutbr.cz.

Zvláštní doprovodnou akcí byla již třetím rokem Výstava studentských organizací. Na výstavě bylo zastoupeno 21 organizací z celé České republiky, které mohly prezentovat svou činnost nejen v rámci konference, ale i v průběhu následujícího týdne, kdy byla výstava přístupná všem návštěvníkům Centra VUT v Brně. Účastníci měli opět možnost hlasovat o nejpodařenější prezentaci studentské organizace – již podruhé rozhodli o vítězství královéhradecké organizace Buddy Systém UHK.

Organizátorem konference bylo Akademické centrum studentských aktivit. Akce byla pořádána ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a VUT v Brně, za podpory Českého národního týmu Bologna Promoters, Skupiny ČEZ, Poštovní spořitelny a společnosti GTS international. Bližší informace naleznete na www.acsa.vutbr.cz.

Zuzana Nováková,
Ing. Kateřina Vyhňáková

SUMMARY:

The 6th National Student Conference on the present role and position of university students was held from 14th to 15th December 2006 in the BUT Centre in Antonínská Street. This year's conference was held under the auspices of the BUT Rector prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, it was devoted to important moments in student's life.

Setkání akademického vedení s politiky a manažery průmyslu

Na VUT v Brně se v pondělí 11. prosince 2006 v zasedací síni rektora uskutečnilo setkání akademického vedení VUT a jeho jednotlivých fakult se zástupci politické a průmyslové sféry Brna a brněnského regionu. Rektor prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, přivítal na půdě VUT senátory a poslance zvolené v brněnských obvodech a také ředitele a vedoucí manažery nejvýznamnějších průmyslových podniků této oblasti. Setkání se zúčastnili poslanci Parlamentu ČR Ing. arch. Václav Mencl, Ing. Miloslav Kala, Mgr. Petr Pleva, Ing. Milan Šimonovský a senátor Parlamentu ČR PhDr. Richard Svoboda, MBA. Za průmyslovou sféru na VUT přišli zástupci Obchodní a hospodářské komory Brno a firem Alstom Power, s. r. o., EKOL, spol. s r. o., FEI Czech Republic, s. r. o., Freescale Semiconductor, HVM Plasma, spol. s r. o., OHL ŽS, a. s., Qualiform, a. s., Povodí Moravy, s. p., Stavební firma KALÁB, Vakuum Praha, spol. s r. o., Zlínsťav, a. s., A-plus Brno, a. s., Brněnské vodárny a kanalizace, a. s., IMOS, a. s., Poclain Hydraulic, s. r. o.

Představitelé VUT v Brně seznámili své hosty se současnou činností VUT při rozvoji inovací a inovačních technologií a také jejich transferu do praxe. Představili také svou budoucí strategii v této oblasti, a to zejména v souvislosti s připravovaným projektem CEITEC (Central European Institute of Technology), na základě kterého by mělo v Brně za pomoci finančních prostředků z programů Evropské unie (předpokládá se celkový objem 12–15 miliard Kč) vzniknout moderní centrum excelentní vědy. Zástupci VUT v Brně vyzvali představitele politické i průmyslové sféry k podpoře tohoto významného projektu. Poslanci podporu přislíbili.

V diskusi opakovaně upozorňovali manažeři průmyslových podniků na velký nedostatek techniků a také na jejich nedostatečnou přípravu již na středních školách. Podle poslance Václava Mencla by proto bylo dobré udělat studii skutečné profesní uplatnitelnosti absolventů našich vysokých škol a na základě výsledků více podporovat úspěšné obory studia.

„Měli bychom spustit proces intenzivní medializace techniky jako takové, obracet pozornost lidí k této sféře, k jejímu významu v historii, současnosti a především v budoucnosti,“ poznamenal poslanec Petr Pleva.

„Ceníme si toho, že se VUT v Brně stalo naší členskou institucí a zintenzivnila naše spolupráce. Probíhají oborové dny tech-

V úvodu setkání promluvil rektor VUT v Brně prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA.

nických oborů – strojírenství, stavebnictví, firmy přicházejí s konkrétními požadavky. Výborně se osvědčuje kooperace v oblasti nano a biotechnologií,“ řekl ředitel OHK Brno Ing. Petr Bajer.

Od zástupců průmyslové praxe dále mimo jiné zaznělo:

- absolventi jsou sice odborně perfektně připraveni, ale málokdo z nich ví, jak průmyslový podnik funguje;
- pokud nebudeme mít dostatek kvalitních kreativních inženýrů, tak se za 10–15 let výroba posune někam dál na východ a my tu budeme pouze ve funkci nájemních dělníků;
- pocítujeme silnou potřebu techniků, inženýrů – kreativních a s dobrým jazykovým vybavením;
- katastrofa je rušení učňovských škol a katastrofální je i příprava na středních školách – málo a špatně vyučovaná matematika.

Další setkání akademického vedení VUT v Brně s politickou reprezentací a představiteli průmyslu brněnského regionu se uskuteční koncem jara 2007.

Jitka Vanýšková

SUMMARY:

Academic officials of BUT and its faculties met with representatives from the political and industrial spheres of Brno and its region in the rector's meeting room on Monday 11th December 2006. BUT rector prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA welcomed members of the Czech parliament and senate elected in the Brno districts as well as managers of major industrial plants of the region.

Tři studenti VUT v Brně získali stipendium od JMK

Vbudově Jihomoravského kraje byly 4. ledna 2007 podepsány „Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku“ v rámci krajského Systému podpory nadaných studentů. Do programu bylo pro první rok 2006/2007 vybráno 30 studentů středních a vysokých škol s vazbou na jihomoravský region. Jsou mezi nimi i tři studenti prvních ročníků VUT v Brně – Jan Klement (FIT), Eva Molliková (FSI) a Petr Smítal (FEKT).

Cílovou skupinou podpory jsou studenti středních a vysokých škol se sídlem v našem kraji, kteří dosáhli vynikající výsledky v olympiádách a dalších studentských soutěžích (SOČ). Jedná se o studenty, kteří zvítězili v celostátním kole některé z olympiád a soutěží SOČ, nositele zlatých, stříbrných a bronzových medailí na mezinárodní úrovni a řešitele SOČ, kteří postoupí do celosvětového kola. Takovým studentům bude účast nabídnuta bez dalších podmínek. Do nultého ročníku se však mohli dostat také studenti, kteří úspěšně absolvovali psychologické testy a byli vybráni, protože prokázali úspěchy v soutěžích na krajské úrovni. Vybraní studenti mohou čerpat podporu ve výši 30 tisíc korun ročně – u středoškoláků jsou peníze uloženy na speciálním účtu, vysokoškolákům jsou poskytovány formou měsíčního stipendia. Maximální doba podpory je sedm let. Představitelé Jihomoravského kraje chtějí cíleně podporovat především nejlepší studenty matematiky, fyziky, chemie a dalších přírodních věd, ale vyloučeny nejsou ani mimořádné talenty z humanitní oblasti.

„Jediným faktorem pro výběr bylo u středoškoláků kromě vynikajících výsledků také bydliště v Jihomoravském kraji, u vy-

sokoškoláků kromě studijních výsledků stačil fakt, že studují na vysoké škole v kraji. Doufáme, že tato forma podpory posílí jejich vztah k našemu regionu,“ vysvětlil krajský radní Jiří Šířfald. U středoškoláků bude mít finanční podpora formu účelové dotace na veškeré aktivity související s doplňkovou studijní činností, například hrazení nákladů na školitele v různých vědeckých oborech. U vysokoškoláků nebude použití stipendia nijak omezeno.

„Pokud víme, v naší republice zatím nikde podobný systém podpory aplikován nebyl. Náš model byl vytvořen na základě kombinace zahraničních vzorů. Po zaběhnutí celého programu bychom chtěli vyplácet podporu až 250 nadaným studentům,“ uvedl koordinátor inovačních projektů JMK Ing. Jan Vitula.

Studentka 1. ročníku matematického inženýrství na FSI VUT v Brně Eva Molliková se do programu dostala na základě své úspěšné práce v rámci SOČ. Její práce se zabývala vlivem akutního stresu suchem na primární fotosyntézu listu ibišku. „Ze získaného stipendia bych si chtěla pořídit novou výpočetní techniku. Tu nevyhnutně potřebuji k práci i ke studiu. Část peněz určitě vynaložím také na jazykové kurzy ruštiny a angličtiny. A zbytek padne na literaturu,“ říká talentovaná studentka, která již nyní spolupracuje s Geofyzikálním ústavem AV ČR. Právě tam by chtěla po absolvování VUT najít své profesní uplatnění.

Jan Klement z FIT získal stipendium za úspěšnou účast v krajském kole SOČ – jeho práce se týkala geografie a geologie brněnského regionu. „Svou budoucnost vidím jednoznačně v informačních technologiích. Za peníze ze stipendia si koupím notebook,“ má jasné plány student. Petr Smítal z FEKT, vítěz regionálního kola fyzikální olympiády, zatím jednoznačnou představu o své budoucnosti nemá. „Zatím nevím, na jaký konkrétní obor se zaměřím. Ale starosti si s tím nedělám, absolventi naší fakulty s uplatněním žádné problémy nemají. Stipendium využiji pro normální studentské výdaje a cestování,“ řekl Událostem Petr Smítal.

Igor Maukš

SUMMARY:

Foundation Contribution Agreements were signed as part of the System For the Support of Gifted Students in the building of the South Moravian Regional Authority on 4th January 2007. In the first academic year 2006/2007, thirty students of secondary schools and universities with relationship to the South Moravian Region were selected for the programme.

Stipendistka Eva Molliková z FSI VUT v Brně.

Zajímaly mě autentické reakce uživatelů veřejných prostor

V prosincovém čísle Událostí jsme informovali, že Cenu Jindřicha Chalupického 2006, což je nejprestižnější tuzemské ocenění pro mladé výtvarníky do pětatřiceti let, získala devětadvacetiletá Barbora Klímová. Prestižní ocenění získala za svůj projekt nazvaný Replaced, v němž zopakovala pět akcí pětice performerů, které se uskutečnily v ČSSR v 70. a 80. letech. Absolventka FaVU VUT v Brně (ateliér akad. mal. Petra Kvíčaly) nyní poskytl Událostem rozhovor.

U: *Během projektu Replaced jste zopakovala akce pěti performerů, které se v naší republice uskutečnily v 70. a 80. letech. Čím jste se řídila při jejich výběru?*

Ten projekt vznikl mimo jiné z potřeby reflektovat specifika českého urbánního prostředí, a to především veřejných prostor. Uvědomuji si, že ačkoli mohou česká města, jejich veřejné prostory, na první pohled připomínat jiná evropská města, jejich kulturně historické pozadí je zcela odlišné. Myslím, že je bezprostředně ovlivňuje i to, že prošla násilným zmrazením v době normalizace a následným překotným vývojem po roce 1989. Sedmdesátá a osmdesátá léta jsou pro jejich podobu nesmírně důležitá. Je to také období naší kulturní historie, ke kterému se nepříliš často vracíme. Proto jsem se rozhodla opakovat performance právě z té doby. Kritériem výběru bylo to, že akce proběhly – nebo mohly proběhnout – ve veřejném prostoru. A protože mě zajímaly autentické reakce současných uživatelů veřejných prostor, mému záměru vyhovovala spíše než komponované, jednoznačně identifikovatelné performance gesta nebo události, které hraničily s běžným chováním.

U: *Při jedné z akcí jste spala na stromě po třech probdělých nocích. To bylo určitě fyzicky náročné a také dost nebezpečné. Neměla jste strach, že třeba spadnete?*

Byl to extrémně silný zážitek. Na této akci lze dobře ilustrovat rozdíl mého záměru a toho, s nímž k performanci přistupoval v roce 1975 Petr Štembera. V té době praktikoval jógu a většina jeho akcí byla zaměřena na testování osobních limitů. Moje sonda byla zaměřená spíše na venek, na prostor. Zajímalo mě, co se bude dít. Jaké budou reakce, jestli je vůbec možné nocovat ve větvích stromů. Přestože jsem k těm akcím přistupovala po svém, Štemberův koncept je tak silný, že i já jsem si prožila silnou osobní zkušenost. A to nejenom v průběhu noci, ale i při přípravách na ni.

U: *Všechny své akce jste uskutečnila v Brně. Jsou jeho obyvatelé pro takové performance nějakým způsobem přístupnější?*

Nešlo o přístupnost. Ty akce vznikly původně v Čechách a mě zajímalo, co se bude dít na stejném místě o třicet let později. V 70./80. letech byla většina performancí zaznamenána pouze fotograficky a textově. Videozáznam nebyl v té době u nás používán. Proto jsem se také setkala s většinou původních autorů a zaznamenala rozhovor s nimi. Zajímala mě jejich osobní, lidská zkušenost z tehdejšího prostoru.

U: *Co vás na reakcích lidí nejvíce překvapilo?*

Příjemné to, že je spousta věcí v tom veřejném a poloveřejném prostoru ještě možných. Při rozhovoru s Janem Mlčochem, který hovořil o tom, jak se jejich akce odehrávaly nelegálně (např. na půdě Národní galerie po pracovní době), jsem si uvědomovala, že by to dnes nebylo

možné. Všechno dnes musí být schváleno, jištěno bezpečnostním a monitorovacím zařízením atd. Když jsem např. sázela „Pokusnou květinu“ v atriu banky nebo na nákupním molu, obávala jsem se, že budu podezřelá. Ale černý šerif začal konverzovat o tom, jak tam květinu asi počůrají psi a bude jí škoda. Nebo jinde mě ochranka přátelsky nasměrovala tak, abych nezavazela provozu. Takže ještě pořád, doufám, lidský element převládá nad systémy. Negativně mě překvapila netečnost a absence spontánních nebo jakýchkoliv reakcí vůbec.

U: *V jednom z rozhovorů jste řekla, že nejvíce ponižující byla akce, během které jste se snažila prodat některé své osobní věci. Proč?*

Bude v tom asi víc důvodů. Při dalších akcích, které mi nedělaly takový problém, jsem např. ležela hlavou k zemi na a pod obrubníkem chodníku, tak jako v roce 1972 Karel Miler, nebo sázela květinu místo dlažební kostky jako v roce 1981 Vladimír Havlík. Myslím, že v případě zmíněné akce Vzpomínka na P., kterou původně provedl Jan Mlčoch v roce 1975 v Krakově, můj stud pramenil z toho, že jsem měla stát a opravdu čelit lidem (dívat se jim do očí). Navíc jsem měla nabízet – prodávat něco, co většinou považovali za „blešák“. Jak s ohnutým nosem řekla jedna stánkařka v podchodu.

U: *Chystáte nějakou další performanci, nebo to byla jen ojedinělá akce pro soutěž?*

Pro mě se to médium určitě neuzavřelo. Naopak přesvědčila jsem se, že je nesmírně mocné. Chtěla bych v budoucnu využít performance pro výzkum specifickým míst a problémů s nimi spojených.

U: *Umění se věnujete už od střední školy, máte za sebou řadu výstav. Dá se jím vůbec uživit?*

Poslední dva roky jsem žila v Belgii. Tam je snazší vydělat si peníze na živobytí příležitostnými pracemi, i když zase nesnadnější tu práci sehnat. Nemluví vlámsky, což je samozřejmě handicap, takže jsem se živila manuální prací. Ale musím říct, že díky belgické ležérnosti jsem stejně tak jako pár dalších spolužáků mohla bydlet ve studiu, které každému z nás bylo přiděleno pro práci a setkání s guest profesory. Takže se teď vracím z trochu utopické situace do reality, kde se platí nájem atd. Většina mých spolužáků z FaVU se živí v grafických aj. studiích nebo učením, takže mě to taky čeká.

U: *Jak vzpomínáte na studia na brněnské FaVU?*

Na FaVU jsem potkala spoustu zajímavých lidí, hodně svých současných přátel. Dodnes se tam můžu vracet. Za obojí jsem vděčná.

Připravil Igor Maukš

For Summary see page 31.

Profesní poradenství pro studenty VUT v Brně

Studentům a absolventům VUT v Brně jsou v rámci profesního poradenství určeny služby, jejichž cílem je pomoci a podpora při hledání dobrého pracovního uplatnění během studia a především po jeho ukončení. Tyto služby mohou využít všichni, kteří se chtějí dobře připravit na výběrové řízení, mají zájem zjistit své šance na pracovním trhu nebo by se rádi zlepšili v určitých oblastech či dovednostech. Nabízené služby jsou pro studenty VUT v Brně bezplatné. Poradenských služeb mohou samozřejmě využít i společnosti a další organizace, například formou prezentací, kde studenty seznamují se svou činností či nabídkou spolupráce.

V průběhu roku 2006 byla uskutečněna dotazníková šetření a propagace zaměřená jednak na studenty VUT v Brně, jednak na různé subjekty trhu práce. Mnohá zjištění posloužila jako podklad pro nabídku a další rozšíření služeb poradenství.

Z aktivit, které byly v roce 2006 zrealizovány v rámci poradenství, bychom rádi jmenovali pořádání rozvojových kurzů se zaměřením na psaní životopisu, sebeprezentaci či nácvik přijímacího pohovoru. Studenti měli kromě toho také možnost vyzkoušet si i stále používanější metodu výběrového řízení formou Assessment center.

Velmi frekventovanou součástí výběrových řízení je také psychologická či nep psychologická diagnostika. Díky našim službám si studenti mohou tyto metody vyzkoušet a také získat svůj profesní profil, který jim pomůže detailněji nahlédnout na

své silné a slabé stránky. Zároveň od nás získají doporučení pro další rozvoj a mohou využít nabídku rozvojových kurzů zaměřených na „soft-skills“ (tzv. měkké dovednosti), na něž je ze strany zaměstnavatelů kladen stále větší důraz. Pořádané kurzy se věnovaly problematice komunikačních a prezentačních dovedností, asertivního jednání, kreativity či týmové práce. V následujícím roce se bude nabídka rozšiřovat kupříkladu o práci se stresem či problematiku leadershipu. Zpětná vazba ze strany studentů na nabízené aktivity je velmi pozitivní, přičemž oceňují především sebezkušenostní a interaktivní formu kurzu, získ praktických informací, možnost srovnat se s ostatními a posoudit lépe své schopnosti, ale také individuální přístup. Během posledních měsíců využila zmíněných služeb více než stovka studentů a doufejme, že tento počet bude stále růst spolu s jejich lepší připraveností pro vstup na trh práce.

Mgr. Jiří Černý, Mgr. Magda Šustrová,
Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně

SUMMARY:

As part of a professional guidance programme, BUT students and graduates are offered services during and after their studies to help them find good jobs. Intended for all who wish to prepare themselves for interviews, are interested in finding out about their chances in the labour market, or would like to improve their skills, these services are offered free of charge to BUT students.

Insignie VUT v Brně

Insignie (z lat. insigne – znak, odznak, ozdoba) byly odedávna znakem důstojnosti a moci, propůjčené univerzitám. Patří k nim především žezla a řetězy, které spolu s taláry slouží k označení akademických hodnostářů. V našem seriálu chceme postupně představit insignie jak celého Vysokého učení technického v Brně, tak také jeho jednotlivých osmi fakult.

Insignie se používají při promociích, inauguracích rektorů, udělování čestných doktorátů a dalších vysokoškolských solemnitách, i k představování vysoké školy na veřejnosti. Rozhodnutím císaře Františka Josefa I. ze dne 10. září 1903 bylo ministru kultury a vyučování uděleno zmocnění povolit jednotlivým vysokým školám technickým, aby i jejich rektori – podobně jako rektori univerzit – mohli při akademických slavnostech nosit zvláštní čestné řetězy. Profesorský sbor brněnské české techniky na své schůzi dne 22. února 1906 sice uznal, že tato výsada přísluší rovněž rektorům vysokých škol technických, ale zatím se o ni nehodlal ucházet.

Používání rektorského řetězu při slavnostních příležitostech bylo české technice v Brně povoleno po více než desetiletém fungování školy. Při dokončení novostavby České vysoké školy technické Františka Josefa v Brně obdržela škola na základě Nejvyššího zmocnění a výnosem ministerstva kultury a vyučování ze dne 24. dubna 1911 právo, aby rektor nosil při akademických slavnostech zlatý čestný řetěz, zdobený obrazem Jeho Veličerstva. Současně ministerstvo povolilo na pořízení rektorského řetězu obnos 2000 K s výhradou, že si škola zajistí stejnou částku ze soukromých prostředků. Řetěz pak mohl být pořízen díky obětavosti Spolku českých inženýrů a architektů v Markrabství moravském. Již 14. dubna 1911 zaslal spolek rektorátu přípis, ve kterém mu oznámil, že „jako projev neomezené úcty a vděku za vše, co vysoká škola tato a její učitelé pro spolek a jeho členský dorost vykonali, věnuje 2000 K na pořízení čestného řetězu“. O vypracování návrhu řetězu byl spolkem požádán architekt Karel Hugo Kepka, profesor pozemního stavitelství na české technice v Brně, který přijal tento úkol jako čestný a vypracoval potřebné návrhy.

Rektorský řetěz sestává z řetězu důstojenství, tzv. katény a medaile, která je na katéně zavěšena. Námetově vychází ze symboliky vztahující se k brněnskému vysokému učení. Vlastní řetěz je tvořen čtrnácti články, přičemž dekorativní články se střídají s okrouhlými články bílé a modře smaltovanými a s figurálními aplikami, které zobrazují obory brněnské techniky. Větší přechodný článek nese na stříbře modročerveně smaltovaný moravský znak s orlicí, na rubu rámu jsou kolem vyryty signatury: Inv. Prof. Arch. K. H. Kepka – Fec. V. Němec Praha. Na reverzu je dále letopočet 1899/1911.

Na tomto článku je zavěšena medaile. V době pořízení řetězu to byla medaile se sedící postavou císaře ve slavnostním rouchu, v pravé ruce žezlo, v levé ruce jablko, po pravé straně větvička vavřínu, po levé straně větvička lípy, v opisu FRANTIŠEK JOSEF PRVNÍ ZALOŽIL ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ. Vyobrazením císaře i textem na katénní medaili bylo zdůrazněno zakladatelské právo panovníka.

Na medaili se architekt Kepka záměrně odchýlil od zobrazení císaře obvyklého pro mince (poprsí z profilu). Dospěl totiž k závěru, že pro medaili, která tvoří střed řetězu, je obraz panovníka en face jediným správným řešením. Medaile byla zhotovena podle pomocného sádrového modelu od profesora Josefa Václava Myslbeka. Provedení značně vysokého reliéfu znemožnilo ražbu a způsobilo, že jednání s firmou Duval et Janvier v Paříži, bratry Schneiderovými ve Vídni ani císařskou mincovnou nebyla úspěšná. Proto bylo k provedení medaile použito přímého cízelování. Tuto obtížnou, avšak velice precizní práci, stejně jako celý řetěz, provedl s nevšední svědomitostí a dovedností přední český zlatnický závod Václava Němce v Praze.

Rektorský řetěz byl dokončen a předán škole v roce 1915. Z obavy před jeho zabavením byl uložen v rektorátní pokladně až do 25. dubna 1916, kdy jím byl poprvé ozdoben tehdejší rek-

Rektorský řetěz
VUT v Brně.

Detail medaile zavěšené na rektorském řetězu.

tor a autor návrhu řetězu profesor Karel Hugo Kepka na pohřbu seniora profesorského sboru Karla Zahradníka.

Původní portrétní medaile byla ve 20. letech 20. století nahrazena medailí, jejímž autorem je akademický sochař Václav Mach, žák profesorů Celdy Kloučka a Vojtěcha Suchardy na UMPRUM v Praze a Josefa Václava Myslbeka na pražské akademii. V letech 1920–1939 působil Václav Mach na odboru architektury brněnské české techniky jako honorovaný docent pro obor modelování v hlíně.

V poli medaile je stojící dvouocasý lev en face, v dolní části pole nápis 28X1918, na pravou i levou stranu vybíhají lipové ratolesti, v opisu ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ, medaile signována autorem. Na reverzu medaile je vyryt nápis NA PAMĚŤ ZALOŽENÍ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ VĚNOVAL SPOLEK INŽENÝRŮV A ARCHITEKTŮ V MARKRABSTVÍ MORAVSKÉM.

Rektorský řetěz vyniká kvalitou návrhu, provedení i zpracovaného materiálu, a proto právem patří mezi nejvýznamnější práce svého druhu u nás. Insignie je uložena v koženém kufříku, který zhotovil v roce 1996 umělecký knihař Jindřich Svoboda.

Rektorské žezlo vzniklo na základě návrhu akademického sochaře Miloše Axmana kolem roku 1968. Ve své výtvarné podobě je příznačné pro Axmanovu tvorbu těch let, kdy navazoval na inspirace svého učitele Vincence Makovského. Žezlo vyrobilo Ústředí uměleckých řemesel v Praze ze zlaceného a stříbřeného obecného kovu a javorového dřeva.

Žezlo se skládá z vlastní insignie – hlavice a dřívku. Celková délka žezla je 116 cm. Hlavice žezla symbolizuje uvolnění energie v podobě paprscitých svazků, tryskajících z nitra kulovitého objektu. Hlavici zdobí státní znak, znak města Brna a trojúhelníkové útvary se znaky tehdy existujících fakult.

PhDr. Renata Krejčí, Archiv VUT v Brně
(Pokračování v příštím čísle.)

Rektorské žezlo VUT v Brně.

SUMMARY:

Insignia have always represented the dignity and authority bestowed on universities. They include sceptres and chains, in the first place, worn by academic dignitaries dressed in gowns. In our new series of articles, we would like to present the insignia of Brno University of Technology and its eight faculties.

The 7th European Meeting on Environmental Chemistry

Na Fakultě chemické VUT v Brně se od 6. do 9. prosince 2006 uskutečnila mezinárodní konference „7th European Meeting on Environmental Chemistry – (EMEC7)“. Konference byla zaměřena na problematiku týkající se ochrany životního prostředí v těch nejširších souvislostech – od základního výzkumu zabývajícího se osudem polutantů v jednotlivých složkách životního prostředí přes „zelené“ technologie vyznačující se minimálním ovlivněním prostředí, postupy zhodnocování odpadů až po metody odstraňování polutantů z vod a půd.

Konference této řady organizuje Evropská asociace pro chemii a životní prostředí. Nemají stálé místo konání; první dva ročníky se uskutečnily ve Francii, roku 2000 v Nancy a rok nato v Dijonu, v roce 2003 se účastníci sešli ve švýcarské Ženevě a v roce 2004 v anglickém Plymouthu. Na rok 2005 bylo pořadatelsví poprvé svěřeno zemi bývalého východního bloku – Srbsku, a v konkurzu o pořadatelsví na rok 2006 uspěla Česká republika a Fakulta chemická VUT v Brně, což lze hodnotit jako velký úspěch a uznání kvalit fakulty v oblasti environmentálních věd. Po Brně pak štafetu převeze v roce 2008 Skotsko (Invernes).

Výsledkem takřka ročního úsilí organizačního výboru konference tvořeného pracovníky Fakulty chemické se tak v závěru loňského roku stalo setkání více než 160 specialistů v oblasti životního prostředí z řady evropských zemí – tradičními účastníky jsou specialisté ze západoevropských států (Německo, Anglie, Francie, Holandsko, Belgie, Švýcarsko, Španělsko, Portugalsko), států Evropy severní (Švédsko, Norsko) i jižní (Itálie). Potěšující byla historicky první účast zástupců Slovenska i narůstající zájem ze strany zemí bývalého východního bloku – Ruska, Ukrajiny, Běloruska, Rumunska, Slovinska, Srbska, Černé Hory. Na konferenci bylo možno potkat i zástupce z afrického kontinentu, nejvzdálenější účastník přicestoval z Kanady.

Odborný program konference zahrnoval třídní přednáškový maraton sestávající celkem z 52 ústních sdělení (5 plenárních a 47 krátkých přednášek). Jeho odborná úroveň byla vysoká – pozvaní plenární řečníci dokumentovali své kvality, ať již to byl prof. Ivan Holoubek z centra RECETOX PřF MU specializující se na problematiku osudu organických polutantů v životním prostředí, prof. Roland Kalleborn z Norska specializující se na problematiku chirální analýzy kontaminantů či prof. Jana Hajšlová z Prahy, jejíž doménou je oblast organických kontaminantů v potravních řetězcích. Posterová sekce pak zahrnovala 142 posterů. Pozitivní byl počet i kvalita příspěvků prezentovaných mladými vědeckými pracovníky, a to jak ze zahraničí, tak i z České republiky. Dokladem toho může být i fakt, že cena pro nejlepší plakátové sdělení zůstala v Brně – obdržela ji Lucie Bláhová z centra RECETOX. Cenu za nejlepší přednášku prezentovanou mladým autorem pak získala Caroline Nebot ze Skotska.

Proděkan prof. Ing. Ladislav Omelka, CSc., a výkonný předseda Ing. Josef Čáslavský, CSc., při slavnostním zahájení konference.

Dojmy účastníků konference, vyjadřované jak při loučení, tak i v postkonferenční komunikaci, byly jednoznačně kladné, ať již šlo o odbornou úroveň, pohostinnost a příjemné prostředí Fakulty chemické či krásy města Brna. Jako velmi vydařená byla rovněž hodnocena i oficiální večeře pořádaná v Templářských sklepích obce Čejkovice či výlet k propasti Macocha a do Moravského krasu, ale „bodovaly“ i zdánlivé drobnosti – jako například možnost využívat konferenční jmenovky po dobu trvání konference jako síťové jízdenky na MHD v Brně.

Největším přínosem a satisfakcí za úsilí spojené s organizací konference a za omezení, které její pořádání přineslo, může snad být skutečnost, že řada dveří po celé Evropě i mimo ni, za nimiž nebylo ještě počátkem prosince roku 2006 známo, že Fakulta chemická na VUT v Brně existuje, je nám dnes otevřena dokončena s velmi dobrou reputací.

Ing. Josef Čáslavský, CSc.,
foto Mgr. Radek Příkryl, Ph.D.

SUMMARY:

A 7th European Meeting on Environmental Chemistry - (EMEC7) international conference was held at the Faculty of Chemistry from 6th to 9th December 2006. It focussed on environment-related issues in the widest context.

43. Slévárenské dny společně s 3. konferencí doktorandů

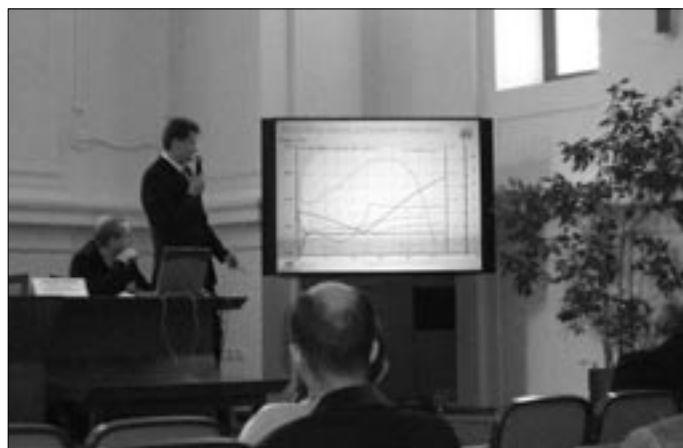

Odbor slévárenství Ústavu strojírenské technologie FSI VUT v Brně je dlouholetým spolupředatelem nejvýznamnější výroční konference našich a zahraničních slévárenských odborníků, pořádané již tradičně v Brně a nazývané „Slévárenskými dny“. V letošním roce se uskutečnil v hotelu Continental ve dnech 14.–15. listopadu 2006 už jejich 43. ročník. Součástí této akce se v nedávné době stalo i setkání mladých odborníků ze slévárenské oblasti, v převážné většině doktorandů domácích a zahraničních vysokých škol. Po dobrých zkušenostech a kladné odezvě z předchozích let bylo rozhodnuto i letos uspořádat toto již 3. mezinárodní setkání studentů-doktorandů pracujících ve slévárenském oboru.

Hlavní cíle této akce se dají shrnout do několika bodů, které jsou zde uvedeny v jediném povoleném jazyce konference:

- to meet young foundry specialists from abroad
- to exchange experience in PhD studies in different countries
- to make friendship
- to practice English

Vzhledem k vysokému počtu přihlášených (celkem 29 přednášek z Německa, Maďarska, Polska, Slovenska a ČR a 4 posterů) bylo rozhodnuto, že se tato akce uskuteční v reprezentačních prostorách auly Centra VUT v Brně na Antonínské ulici. Záštitu nad konferencí převzal rektor VUT v Brně prof. Ing. Karel Rais, MBA, CSc., který se také osobně zúčastnil jejího zahájení. V předsednictvu zasedli také prof. Karoly Bakó, prezident MEGI (Mittel Europaeische Giesserei Initiative – Středoevropská iniciativa slévačů) a ředitel Ústavu strojírenské technologie FSI doc. Ing. Miroslav Piška, CSc. Z původní tzv. „doktorandské sekce“ u Slévárenských dnů se tak již prakticky stala samostatná mezinárodní konference. Organizátoři Slévárenských dnů budou intenzivně jednat o dalším zvýšení zahraniční účasti. Cílem by mělo být povýšení této akce na akci světovou v roce 2009, kdy se v Brně uskuteční „Technické světové slévárenské fórum“, pořádané Českou slévárenskou společností pod záštitou „Světové slévárenské organizace“ WFO (World Foundrymen Organization). Organizátorům se jako v minulém roce podařilo k akci vydat i samostatný sborník (výtahy přednášek s ISBN + CD s kompletními texty). Na zmíněném CD, které obdrželi všichni účastníci 43. Slévárenských dnů, lze nalézt všechny přednášky doktorandů, přednesené v průběhu 3. PhD konference. V úvodním slovu k tomuto sborníku se mimo jiné konstatuje, že se jedná výhradně o prezen-

tace vědeckovýzkumných projektů zaměřených na slévárenskou problematiku, řešených v poslední době na vysokých školách střední Evropy. Hlavním cílem sborníku a celé této doprovodné akce 43. Slévárenských dnů bylo umožnit především doktorandům ze zemí MEGI prezentaci jejich výsledků na významném mezinárodním veřejném fóru. Dále je zde uvedeno, že organizátoři Slévárenských dnů věří, že setkání mladých slévárenských odborníků ze zemí MEGI (Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Slovensko a Česká republika) se již stalo určitou tradicí a i v budoucnu bude jednou z významných aktivit, zaměřených na mladou nastupující generaci slévárenských odborníků, bez nichž by další rozvoj našeho řemesla nebyl možný.

Je přitom zřejmé, že ÚST FSI, a především její odbor slévárenství, sehrává při pořádání této akce jednu z hlavních rolí.

Doprovodný společenský program konference obsahoval varhanní a pěvecký koncert skupiny Q-VOX ve starobrněnské bazilice na Mendlově náměstí. Následoval společenský večer ve vinném sklepu „U královny Elišky“.

Doc. Ing. Milan Horáček, CSc.,
ÚST FSI odbor slévárenství

SUMMARY:

The Department of Foundry at the Institute of Manufacturing Technology of the BUT Faculty of Mechanical Engineering has long organized Foundry Days, the most prestigious annual conference of domestic and foreign experts in foundry held traditionally in Brno. This year's 43rd conference was held at the Continental hotel on 14th and 15th November.

Konference „Nanovědy, nanotechnologie a nanomateriály“

V areálu FSI VUT v Brně se ve dnech 13. až 15. listopadu 2006 uskutečnila již pátá konference Nano, tentokrát s označením Nano06. Tuto konferenci pořádá tradičně FSI společně se sekci Nanovědy a nanotechnologie České společnosti pro nové materiály a technologie a společností COMTES FHT, s. r. o., Plzeň. Konference si již od svého vzniku klade za cíl poskytovat prostor pro šíření poznatků, docílených v oblasti nanostrukturálních materiálů a nanotechnologií a aplikaci těchto poznatků do průmyslové praxe.

Tradici těchto konferencí zahájilo pracovní národní setkání více než 120 členů „nanosekce“ na konferenci v listopadu 2002 a od té doby se každý podzim scházejí odborníci v oblasti nanověd, nanotechnologií a nanomateriálů v Brně na konferencích, které postupem doby přerostly v mezinárodní akci. V loňském roce se zúčastnilo více než 150 účastníků ze 16 států. Celkem 15 předních vědců z řady států bylo požádáno o úvodní přednášky v sedmi sekcích a navíc byl do konference zařazen monotematický seminář „Odpovědný přístup k nanotechnologiím“, který se zabýval předcházením možným důsledkům zavádění nových nanomateriálů a nanotechnologií do běžného života.

Také v letošním roce přibližně 120 účastníků z vysokých škol, ústavů akademie věd i pracovníků firem, které se zabývají aplikacemi, vyslechlo přednášky vědeckých pracovníků z Rakouska (prof. Reinhard Pippan – Erich Schmid Institut für Materialwissenschaft der Österreichischen Akademie der Wissenschaften) a Japonska (prof. Kazuyuki Ueda – Graduate

School of Engineering, Toyota Technological Institute, Dr. Masamichi Yoshimura – Nano High-Tech Research Center, Toyota Technological Institute, a Dr. Tetsuo Oikawa – JEOL) a téměř 40 přihlášených přednášek. Samostatná část konference byla věnována diskusím u více než 50 příspěvků na vývěskách.

Tato již tradiční konference se stává kvalitním interaktivním fórem pro navázání a prohloubení kontaktů v rámci „nano-komunity“ a pro spolupráci v národních a mezinárodních programech výzkumu a vývoje.

Prof. RNDr. Pavel Šandera, CSc.,
Ústav fyzikálního inženýrství

SUMMARY:

The fifth Nano conference was held at the faculty of Mechanical Engineering from 13th to 15th November 2006, this time entitled Nano06. It has traditionally been organized by the Faculty of Mechanical Engineering together with the Nanosciences and Nanotechnologies section of the Czech Society of New Materials and Technologies at COMTES FHT, s. r. o., Plzeň.

Vyhlášení nejlepších sportovců VUT v Brně za rok 2006

Na sportovním plese byly odměněni nejlepší sportovci VUT v Brně (nahore).

Plavec David Čech, motocyklista Michal Filla a horolezec Stanislav Hovanec byli zařazeni i mezi nejlepší sportovce města Brna (dole).

Konec roku je obdobím, kdy se nejenom hodnotí, ale také vyhláší různé ankety a žebříčky. Ve sportu to platí dvojnásob.

Studenti VUT v Brně se letos objevili ve vyhlášení některých prestižních anket. Mezi nejlepšími sportovci města Brna byl dvojnásobný přemožitel kanálu La Manche David Čech, student 2. ročníku FAST (10. místo), motocyklista Michal Filla (student 4. ročníku FSI) si vítězstvím v Mistrovství ČR a 2. místem na Mistrovství Evropy zajistil 13. místo. Tyto dva doplnil na vyhlášení nejlepších akademických sportovců města Brna ještě Stanislav Hovanec (student 4. ročníku FEKT) – horolezec, který úspěšně absolvoval několik extrémních výstupů v Tatrách a je členem reprezentačního výběru ČR.

Již tradičně pak bylo na Sportovním plese VUT oceněno na pět desítek nejlepších sportovců VUT, kteří obdrželi od rektora VUT prof. Ing. K. Raise, CSc., MBA, ocenění za vzornou reprezentaci VUT v Brně na poli sportovním.

PaedDr. Jaroslav Bogdálék

SUMMARY:

The end-of-year period is noted for various enquiries and rankings being announced. This is especially true for sports. This year also, BUT students appeared in some prestigious rankings. At the traditional Sports Ball, five best BUT athletes were given awards by BUT rector prof. Ing. K. Rais, CSc., MBA for well representing the university in the sporting field.

Languages for Specific Purposes in Higher Education

V prostorách FSI VUT v Brně se od 24. do 25. listopadu 2006 konala mezinárodní konference zaměřená na odborné jazykové vzdělávání na vysokých školách *Languages for Specific Purposes in Higher Education – Searching for Common Solutions*. Hlavním organizátorem byla Katedra jazyků FSI VUT v Brně, spoluorganizátorem Katedra jazyků Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Konference se zúčastnilo téměř sto účastníků z různých zemí. Zvanými přednášejícími byli významní odborníci na poli odborného jazykového vzdělávání. Eric H. Glendinning, ředitel Institute for Applied Languages na University of Edinburgh, autor mnoha publikací zaměřených na odborné jazykové vzdělávání (např. *Oxford English for Electrical and Mechanical Engineering*, *Basic English for Computing*, *Oxford English for Computing*, *Oxford English for Information Technology*). Eric H. Glendinning je uznávaným odborníkem na výuku odborné angličtiny, výuku s počítačovou podporou a metodiku cizích jazyků. Ve svém úvodním příspěvku popsal jednotlivé etapy vývoje výuky cizích jazyků pro odborné účely a zaměřil se na potřeby studentů technických oborů. Druhým zvaným řečníkem byl John Alison, který v současné době působí jako ředitel výzkumu a vývoje ve společnosti Interlingua, Lyon. Zabývá se především vzděláváním učitelů, specifickými aspekty výuky dospělých studentů a profesní angličtinou. John Allison je autorem nebo spoluautorem řady učebnic (např. *Business Partners*, *In Company Case Studies*). Jeho příspěvek pojednával o trendech v jazykovém vzdělávání a směrech, jakými se výuka jazyků na vysokých školách může ubírat v budoucnosti.

Jednotlivé sekce konference byly zaměřeny na význam, roli, formu a možnosti jazykového vzdělávání na vysokých školách. Konkrétně na oblasti jako odborné jazykové vzdělávání, testování, informační technologie ve výuce cizích jazyků, společný evropský referenční rámec apod. Příspěvky byly zaměřeny nejen na teoretické oblasti výuky cizích jazyků, ale i na praktické ukázky používaných postupů a metodik.

Na konferenci byly zastoupeny instituce různého zaměření. Přes svou odlišnou orientaci přednášející došli ke stejným závěrům. Shodli se na potřebě zajistit efektivní jazykové vzdělávání dle požadavků studovaných oborů a požadavků trhu. V souvislosti s jazykovou politikou EU, Boloňskou deklarací a Lisabonským

procesem je nezbytné, aby absolventi vysokých škol disponovali jazykovými dovednostmi, které jsou považovány za významný faktor ovlivňující možnosti uplatnění na trhu práce. S integrací do evropského prostoru roste nejen význam jazykového vzdělávání, ale i význam multikulturní výchovy, kterou prohlubuje jazyková diverzita, tj. znalost různých cizích jazyků. Jejich výuku je proto nutno podporovat ve všech stupních vzdělávání. Úlohou vysokých škol je tedy zajistit takové podmínky, aby studenti mohli prohlubovat a rozvíjet své kompetence v cizích jazycích, a to zejména na profesní úrovni. Spolu s kompetencemi v oblasti informačních technologií je totiž znalost cizích jazyků základem funkční gramotnosti vysokoškolsky vzdělaných odborníků jakéhokoli oboru.

Organizátoři děkují sponzorům konference: Oxford University Press, Cambridge University Press, Macmillan, British Council, Pearson Longman.

Dita Gálová,
vedoucí Katedry jazyků FSI VUT v Brně

SUMMARY:

An international conference entitled *Languages for Specific Purposes in Higher Education – Searching for Common Solutions* was held at the Faculty of Mechanical Engineering on 24th and 25th November. It was organized by the Department of Foreign Languages of the Faculty of Mechanical Engineering and co-organized by the Language Training Centre of the University of Defence.

Informace

Novým děkanem FaVU zvolen doc. ak. soch. Michal Gabriel

Akademický senát Fakulty výtvarných umění VUT v Brně zvolil na svém zasedání 13. prosince 2006 nadpoloviční většinou osmi hlasů za kandidáta na jmenování děkanem FaVU pro funkční období 2007–2010 doc. ak. soch. Michala Gabriela. Po jmenování rektorem VUT v Brně se nový děkan FaVU ujme výkonu funkce 1. února 2007.

Doc. ak. soch. Michal Gabriel se narodil 25. února 1960 v Praze. Po vystudování Střední uměleckoprůmyslové školy v Praze absolvoval v letech 1980–1987 pražskou Akademii výtvarných umění – obor sochařství. V roce 1987 se stal zakládajícím členem známé výtvarné skupiny Tvrdohlaví. V roce 2001 byl habilitován docentem na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, od roku 1998 působí na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně, kde je vedoucím Ateliéru figurativního sochařství.

Doc. ak. soch. Michal Gabriel měl v minulosti řadu výstav u nás i v zahraničí, dlouhý by byl také výčet jeho realizovaných prací. Připomínáme, že Události ve svém říjnovém čísle informovaly o jeho vítězství v soutěži na sochu Sigmunda Freuda,

kteřá má být letos odhalena na Kozím plácku v Praze k Freudovým 151. narozeninám. V roce 1995 získal doc. ak. soch. Michal Gabriel prestižní Cenu Jindřicha Chalupického.

mau

80 let prof. Ing. Jiřího Brandštetra, DrSc.

Narodil se 18. 1. 1927 v Brně. Po ukončení Vysoké školy technické v Brně, obor chemické inženýrství, byl asistentem na Ústavu anorganické chemie, poté pracoval na Katedře analytické chemie VTA, od roku 1958 na Fakultě stavební VUT.

V roce 1963 obhájil kandidátskou disertační práci a roku 1964 byl jmenován docentem pro obor analytické chemie. V roce 1990 obhájil doktorskou disertační práci, o rok později byl jmenován profesorem pro obor materiálového inženýrství.

V roce 1992 byl jedním z iniciátorů obnovení Fakulty chemické na VUT. Po jejím založení byl zvolen předsedou Akademického senátu a ustaven vedoucím Ústavu chemie materiálů. V roce 1996 bylo prof. Ing. Jiřímu Brandštetrovi, DrSc., uděleno Čestné uznání při příležitosti inaugurace Fakulty chemické.

Tehdy byl nejen spoluautorem publikace „85 let chemického inženýrství v Brně“, ale poté i publikace „Chemie na technických školách v Brně 1849–1999“, věnované ke 100. výročí založení VUT v Brně. V roce 1997 se stal čestným členem České společnosti chemické, nejstarší a největší profesně odborné organizace chemiků v České republice. Při významném jubileu 105. výročí založení VUT v Brně byla prof. Ing. Jiřímu Brandštetrovi, DrSc., udělena Zlatá medaile VUT.

V posledních letech se prof. Ing. Jiří Brandštetr, DrSc., věnuje základnímu i aplikovanému výzkumu vlastností a využití strusek a popílků v kompozitních materiálech.

Milý Jiří, humor, vtip a smích ať vytvářejí Tobě do dalších let mnoho šťastných dní.

A. G. Pokorný

Profesor Jiří Brauner oslavil 102. narozeniny

Nestor českých energetiků a bývalý děkan Elektrotechnické fakulty VUT v Brně (1963–1966) se v úterý 9. ledna dožil obdivuhodných sto dvou let. Pan profesor si zachovává svůj charakteristický optimismus, se záviděníhodnou vitalitou se stále zajímá o veškeré dění kolem sebe, čte, dívá se na televizi. Stěžuje si jen na silnou nedoslýchavost a také na to, že po operaci kyčlí již nemůže podnikat dlouhé procházky, na které byl zvyklý. Pohyb venku nahradil alespoň jízdu na rotopedu – každý den ujede kolem devíti kilometrů. Jídlo mu chutná, přestal ale kouřit svou dříve tak oblíbenou dýmku. „Žádný recept na dlouhověkost ode mě nečekejte. Žil jsem vždy úplně normálně, bez žádných extrémů. Snad je to právě v té střídmosti,“ říká s úsměvem pan profesor.

Období kolem jeho narozenin je vždy náročné – řada gratulantů, novinářů a televizních týmů si v bytě na Kotlářské podávají doslova dveře. Ale pan profesor to bere s humorem: „Připadám si jako nějaká filmová hvězda,“ komentuje zájem médií.

Ve čtvrtek 11. ledna pozvalo jako každoročně vedení Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně pana profesora Braunera na oslavu jeho narozenin a současně i na setkání s několika dřívějšími děkany jeho domovské fakulty. Zúčastnili se ho současný děkan FEKT prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., a bývalí děkani prof. Ing. Jaromír Brzobohatý, CSc.,

prof. Ing. Jan M. Honzik, CSc., prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc., a doc. Ing. Zdeněk Chalupa, CSc. Po předání darů se nejen vzpomínalo na dobu, kdy pan profesor na fakultě učil, ale hovořilo se samozřejmě i o současné situaci na FEKT. Pan profesor, který byl silnoprůdař a pro tuto oblast vychoval celou řadu špičkových odborníků, připomenul, že i on měl zkušenosti se slaboproudem: „Na vojně jsem sloužil u spojařů. A dodnes vzpomínám, jak jsem tahal na zádech těžké bubny s telefonním drátem.“

mau

Projekt Národní šetření studentů

Akademické centrum studentských aktivit (ACSA), které působí na VUT v Brně, je známé tím, že pomáhá aktivním studentům, studentským senátorům a představitelům studentských organizací. Vzdělává je v oborech, které ke své každodenní práci v senátech, spolcích, svazech a uniích potřebují. Již méně se ví, že ACSA zajišťuje také několik nejrozličnějších projektů: ekologickou výchovou na vysokých školách při projektu Zelená univerzita počínaje a zaváděním projektového řízení do univerzitní výuky konče. Nejnovější projekt centra, Národní šetření studentů – tzv. Na6, se zabývá studentským hodnocením kvality výuky. Vznik dosud největšího projektu tohoto druhu, který má celorepublikovou působnost, byl

iniciován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Na6 je významné tím, že do své působnosti zahrnuje všechny veřejné a státní vysoké školy a vybrané univerzity soukromé.

Cílem výzkumu není získat detailní informace o jednotlivých školách, ale zjistit souhrnné údaje o základních oblastech ovlivňujících podmínky studia na českých vysokých školách a zahájit dlouhodobý proces sledování vývoje a změn v těchto oblastech. Takové šetření pomůže poskytnout globální pohled na vybrané oblasti vysokého školství v ČR a také poukázat na silné a slabé stránky až po úroveň fakult (na ty se pak dá detailněji zaměřit).

Zuzana Nováková, ACSA

Student z VUT v Brně zvítězil v soutěži firmy Canon

Vítězem jedné z kategorií studentské soutěže CANON DESIGN CONTEST 2006, jejímž zadáním bylo zpracování návrhu ideového konceptu pro propagaci a popularizaci jednoho ze dvou zadaných subbrand – názvů produktů zadavatele Canon – IXUS a PIXMA, se stal student Odboru průmyslového designu FSI VUT v Brně Petr Fiala. Cenu převzal na vánoční besídce firmy Canon 15. prosince v pražské restauraci La Casa Argentina.

„Tiskárny Canon PIXMA si při vysoké kvalitě tisku a moderním designu zachovávají nízké náklady na provoz. Dokáží oslovit mladé lidi, kteří mají rádi kvalitní design a tisk, ale zároveň nemají peníze na drahé přístroje. Ze svého okolí znám několik lidí, kteří tiskárnu mají, a zjistil jsem, že k ní mají určitý vztah. S trochou nadsázky se dá říci, že ji mají rádi. Dobře na ně působí svým vzhledem a mohou se na ni spolehnout. Jejich vztah se dá přirovnat ke vztahu člověka k psu – většinou si ho vybíráte tak, aby se vám líbil a abyste se na něj mohli spolehnout. Moje inspirace pro soutěžní návrh pramení právě z takového vztahu. Návrh tvoří dečka podobná těm, které kupujeme svým mazlíčkům. Na

ni lze tiskárnu položit. Dečku doplňuje miska, do které můžeme dávat sponky, špendlíky, lepenku nebo jiné potřeby,“ vysvětlil Petr Fiala, který nyní studuje v rámci programu Socrates/Erasmus na Fachhochschule v rakouském Salzburgu.

mau

Výsledky soutěží na design tiskovin a předmětů VUT v Brně

Porota soutěže na design tiskovin VUT v Brně posuzovala 27. 11. 2006 pět došlých soutěžních návrhů. Porotci se shodli na tom, že pro výběr vítěze soutěže je rozhodující jeho schopnost stát se autorem další fáze práce na grafické Corporate Identity VUT a navázat tak na již existující Design-manuál. Na základě kvality předložených prací se porota rozhodla udělit pouze jednu cenu a dvě odměny. Vítězem soutěže se stala a odměnu ve výši 12 000 Kč za svůj návrh získala Kristýna Greplová, studentka FaVU VUT v Brně. Dvě odměny ve výši 4000 Kč získaly Mgr. Dagmar Hejduková, zaměstnankyně FaVU VUT v Brně, a Jana Malíková, studentka FaVU VUT v Brně.

18. prosince 2006 porota soutěže na design předmětů symbolizujících vztah k VUT v Brně posuzovala došlé soutěžní návrhy. Soutěž byla obeslána šesti návrhy, které všechny splnily

zadané podmínky. Porota se po vyhodnocení těchto návrhů rozhodla udělit 1. cenu a odměnu ve výši 20 000 Kč Josefu Fafílkovi, který je studentem FSI, odboru průmyslového designu. Na vítězném návrhu porotci ocenili jeho kreativnost a námětovou pestrost. Porota doporučila spolupráci s autorem na dalších konkrétních zadáních týkajících se dárkových předmětů. Dále porota rozhodla o udělení dvou snížených druhých cen ve výši 10 000 Kč Jitce Ješinové (studentka FSI, odbor průmyslový design) a Petru Rarachovi (student FaVU, ateliér produktového designu). Jejich návrhy přinesly podle odborných porotců zajímavá řešení, ale s možností problematické realizace. Třetí cenu porota neudělila, ale návrhu Tomáše Jelínka (student FSI, odbor průmyslového designu) rozhodla přiznat odměnu 5000 Kč.

(red)

V. seminář univerzitních vydavatelů

Nakladatelství VUTIUM a Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně ve spolupráci s Brněnským centrem evropských studií uspořádalo ve dnech 12.–13. prosince 2006 v Centru VUT v Brně na Antonínské ulici již pátý seminář z cyklu „Šance univerzitních vydavatelů v evropském knižním prostoru“.

První den vystoupil na semináři generální ředitel společnosti Euromedia Group, k. s., Ing. Andreas Kaulfuss, MBA. Ředitel této velmi úspěšné vydavatelské společnosti nechal zástupce univerzit nahlédnout „pod pokličku“ obchodní strategie takového velkého vydavatelského domu. Současně se s Tomášem Kremrem, obchodním ředitelem Euromedia Group, vyjádřili k možností případné budoucí spolupráce, která by se podle jejich názoru mohla uskutečnit na základě oboustranné výhodnosti.

Velký zájem vzbudila přednáška prof. Ivo Telce, CSc., o změnách v autorském právu v evropském kontextu a problematice zaměstnaneckých děl. Řada dotazů, na které odpovídal, svědčila o tom, že právě problémy spojené se zaměstnaneckými díly patří v univerzitních nakladatelstvích k těm nejfrekventovanějším. Přednáškový program prvního dne semináře uzavřelo

vystoupení JUDr. Zdenky Burešové z Českého normalizačního institutu. Její přednáška o výkladu zákona č. 22/1997 zdůraznila především, že: „Rozmnožování a rozšiřování českých technických norem (ČSN) nebo jejich částí vydaných na jakémkoliv nosiči je podle ustanovení § 5 odst. 8 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, bez souhlasu ČNI zakázáno. Neoprávněné rozmnožování a rozšiřování je postihováno Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví podle ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, pokutou do výše 1 milionu Kč.“

Začátek druhého dne semináře byl věnován problematice postavení univerzitních nakladatelství v akademickém a ekonomickém prostředí veřejných vysokých škol. Následující workshop o zkušenostech zahraničních uskupení univerzitních nakladatelů a možnosti ustanovení „Group of Czech University Preses“ jednání semináře uzavřel.

mau

Nová soutěž o nejlepší diplomky

Společnost Profinit, s. r. o., ve spolupráci s dalšími partnery vyhlašuje první ročník soutěže pro talentované studenty vysokých škol o ceny v celkové hodnotě přesahující 200 000 Kč.

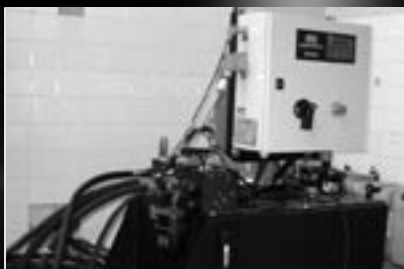
Letos se z podnětu firmy Profinit rozjede první ročník soutěže pro studenty o čtyři nejlepší diplomky v oblasti Software Engineering a Computer Science. Získat hlavní cenu 100 000 korun nebo další doplňkové ceny může zkusit každý, kdo se nejpozději do 31. května 2007 přihlásí do soutěže a odevzdá svoji diplomku zabývající se zadanou problematikou.

Porota složená ze zástupců vysokých škol, IT manažerů významných českých i zahraničních firem a odborníků Profinit vyhodnotí čtyři nejlepší práce. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže spojené s předáním cen a diplomů proběhne 20. září 2007.

Odměnění budou také vedoucí vítězných prací a katedry oceněných studentů, které od pořadatelů soutěže obdrží finanční příspěvek na nákup literatury nebo jiných pomůcek pro zkvalitnění výuky. Přihlášku do soutěže a více informací je možné získat na internetové adrese www.diplomkaroku.cz.

Společnost Profinit je nezávislým poskytovatelem specializovaných IT řešení a služeb s orientací na zákazníky z finančního sektoru, telekomunikací a utilit. Profinit se zaměřuje zejména na řešení v oblastech Information Acceleration, Data Quality, Document and Content Management, Business to Business Communication a na služby v oblasti systémového a softwarového inženýrství a IT outsourcingu.

(red)

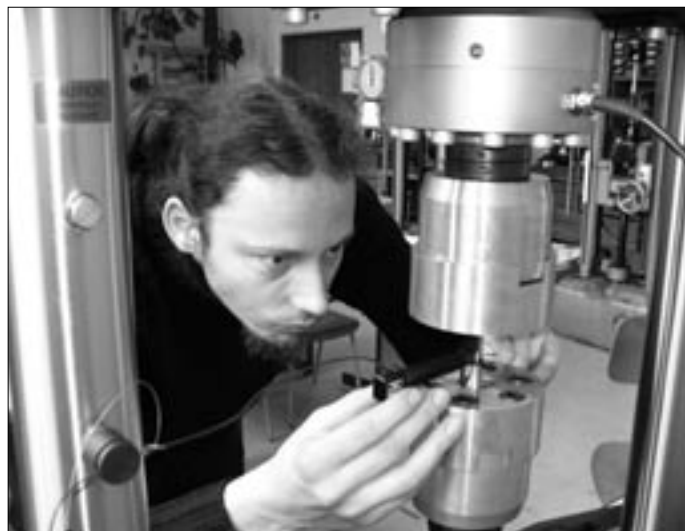

Zkušební systém INSTRON 8801 na FSI VUT v Brně

Díky poskytnutým investičním prostředkům Ekocentra aplikovaného výzkumu neželezných kovů pracoviště VUT v Brně byl v hektickém závěru roku instalován na Ústavu materiálových věd a inženýrství Fakulty strojního inženýrství servohydraulický dynamický testovací systém INSTRON 8801. Jedná se o unikátní zkušební zařízení určené především k výzkumu únavových vlastností materiálu.

Nový spolupracovník díky svým parametrům v hardwarové i softwarové oblasti prošel vítězně výběrovým řízením a již nyní je zřejmé, že je ve výzkumném týmu oblíben a respektován. Jedině na takto špičkově vybavených moderních zkušebních strojích lze totiž provádět experimenty, jejichž výsledky a zvláště pak odborná diskuse těchto výsledků obstojí v rámci aktuální vědecké činnosti.

Prof. Ing. Luděk Ptáček, CSc.,
vedoucí pracoviště Ekocentra

Doktorand Ing. Josef Zapletal při nasazování snímače deformace na zkušební vzorek.

Náš tip: Technické muzeum v lednu 2007

Expozice:

Vodní motory a Památník Viktora Kaplana • Parní motory • Historická vozidla • Historická stereovize • Nožířství
Kovolitectví • Železářství • Salon mechanické hudby • Od tamtamu k internetu • Letecká historie a plastikové modelářství
Kultura nevidomých • Ulička řemesel • Čas nad námi a kolem nás • Technická herna

Výstavy:

Vánoční stromky v proměnách času • Výstava vánočních pohlednic • Karel Šebela – mechanik, sběratel, hodinář
Svoboda na dvou kolech – výstava motocyklů sběratele Václava Svobody

Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, 612 00 Brno, tel.: 541 421 411

www.technicalmuseum.cz, info@technicalmuseum.cz

Otevřeno: út-ne 9.00–17.00, v pondělí zavřeno.

Vysokoškolské poradenství v nových souvislostech

Ve dnech 7. a 8. 12. 2006 proběhla konference s názvem „Vysokoškolské poradenství v nových souvislostech“. Ačkoli se pořadatelem této akce stala Národní agentura Leonardo da Vinci v čele s JUDr. Josefem Vochozkou a Ing. Martinou Lejskovou, vše proběhlo pod záštitou VUT v Brně, které poskytlo své reprezentativní prostory na půdě rektorátu. Přestože se jednalo o 1. ročník akce, už nyní je zřejmé, že nalezne pokračování i v dalších letech. Jak již název konference napovídá, nosnými tématy byla především snaha informovat o aktivitách poradenských center jednotlivých vysokých škol a dalších institucí, především pak se zaměřením na poradenství profesní.

Mezi referujícími bychom rádi jmenovali zástupce za VUT v Brně (Ing. Vlastimil Bejček, CSc., Mgr. Jiří Černý, Mgr. Magda Šustrová), za Masarykovu univerzitu (Mgr. Šárka Karmazínová), za Vysokou školu ekonomickou (Ing. Milan Poster), za Centrum pro studium vysokého školství (MgA. Libor Nováček), za studentskou organizaci AIESEC (Karel Hlavinka), ale i mnohé další.

Moderování celé konference se ujala slečna Ing. Martina Lejsková, koordinátorka národního informačního střediska pro poradenství. Jednotliví přednášející vystoupili v předem plánovaných dvacetiminutových exposé, které se jim více či méně úspěšně podařilo dodržet. Na závěr prvního dne konference bylo uspořádáno šest tematicky odlišných workshopů, jejichž výsledky byly prezentovány následující den. Zastavme se nyní u několika nosných a podnětných myšlenek celé konference, které u jejím průběhu zazněly.

Ze strany VUT v Brně a MU byla nastíněna možnost mezi-univerzitní spolupráce. Takto koncipovaný společný projekt by

vedl především k efektivnějšímu využití zdrojů a rozšíření variety nabízených služeb. V průběhu konference byla opakovaně vyjádřena potřeba propojení teoretického zázemí vysokých škol s praktickým sektorem trhu práce. Velmi diskutovanými se staly studentské soft-skills („měkké dovednosti“). Zatímco jedna strana se kloní k jejich rozvoji již v průběhu studia na vysoké škole a považuje je za přidanou hodnotu při přijímacím řízení, druhí zastávají názor, že je možné se tyto schopnosti naučit či rozvíjet až později, a nekladou na ně proto při výběru takový důraz. Všechny příspěvky přednesené na konferenci včetně výsledků závěrečných workshopů je možné nalézt na adrese www.naleo-nardo.cz (sekce NISP, odkaz Akce).

Věříme, že celá konference naplnila své poslání, jímž byla snaha o nalezení nových souvislostí v oblasti vysokoškolského poradenství. Nelze opomenout ani navázání nových kontaktů a propagaci VUT v Brně mezi všemi zúčastněnými.

Mgr. Jiří Černý, Mgr. Magda Šustrová,
Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně

SUMMARY:

A conference entitled University Guidance Services in the New Circumstances was held from 7th to 8th December 2006. Although organized by the Leonardo da Vinci National Agency headed by JUDr. Josef Vochozka and Ing. Martina Lejsková, the entire event was endorsed by Brno University of Technology in the imposing rooms of its BUT Centre. Even if held for the first time, it is already clear that this conference will be continued in the years to come.

Na Fakultě chemické budou soutěžit nejlepší středoškoláci

Od 29. ledna do 1. února proběhne v prostorách Fakulty chemické VUT v Brně 43. ročník celostátního kola soutěže Chemické olympiády v kategoriích A a E (studenti 3. a 4. ročníků gymnázií a středních škol chemického zaměření). Vyhlášovatelem soutěže, která je organizována a probíhá od školního kola realizovaného na jednotlivých středních školách a končí v podmínkách České republiky uspořádáním ústředního kola, je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Celostátní české finále soutěže má pokračování v celosvětovém kole, které pořádají různé země. V loňském roce se 38. ročník mezinárodní soutěže uskutečnil v jihokorejském městě Gyeongsanu, odkud česká reprezentace přivezla dvě bronzové, jednu stříbrnou a jednu zlatou medaili. Všechny medaile byly uděleny podle propozic soutěže více účastníkům při získání příslušného bodového ohodnocení. Soutěže se celkem zúčastnilo 254 studentů ze 68 zemí. K těmto vynikajícím výsledkům a vzorné reprezentaci studentů středních škol i vzdělávacího systému přispívá mimo jiné také zapojení vysokých škol v ČR, jednotlivých fakult a jejich pracovníků.

Chemická fakulta VUT v Brně se na organizaci a pořádání jednotlivých stupňů olympiády podílí po obnovení činnosti a přestěhování do nových prostor v objektu Purkyňova 118 od roku 1999 uspořádáním oblastního a krajského kola 36. ročníku. V následujícím roce bylo uspořádáno na fakultě ve dnech 24.–27. ledna poprvé ústřední kolo 36. ročníku. Je potěšující, že zajištění organizace a průběh soutěže podporovali všichni dosavadní děkani fakulty. Bylo tak možné vytvořit pro pořádání jednotlivých soutěží všechny potřebné podmínky. Soutěž je pro nás významnou příležitostí, kdy se může fakulta velmi detailně představit, seznámit s personálním, prostorovým, výukovým a veškerým materiálním zabezpečením včetně prezentace možností ubytování a stravování pro nastávající studenty. Celostátní finále je v letošním roce na fakultě pořádáno již podruhé.

Přípravě organizace letošního ústředního kola soutěže 43. ročníku Chemické olympiády je věnována ze strany vedení Fakulty chemické mimořádná pozornost. Od května 2006 se zástupce fakulty účastní jednání celostátního výboru Chemické olympiády ustanoveného při Národním institutu dětí a mládeže MŠMT a při zahájení letošního akademického roku byla rovněž zahájena praktická příprava soutěže. Nad soutěží přijal záštitu rektor univerzity prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA. Potěšující je, že záštitu převzali rovněž představitelé veřejné správy – primátor města Brna Roman Onderka a hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek, kteří přislíbili i svou osobní účast. Podpora soutěže je zvýrazněna i slavnostním zahájením v prostorách Nové radnice v zasedacím sále zastupitelstva. Soutěž, které se účastní 50 soutěžících z jednotlivých středních škol ČR, by nebylo možno realizovat v plánovaném rozsahu bez podpory

řady podniků a institucí. Jsou mezi nimi např. Brněnské vodárny a kanalizace, a. s., BVV Veletrhy Brno, Zentiva, Dopravní podnik města Brna, Malé Centrum, Laboratorní potřeby VERKON, s. r. o., Synerga, Kooperativa, AutoCont CZ, a. s., Chromspec, s. r. o., Merci, s. r. o., Nadace Alfréda a Isabel Baderových, Jihomoravský kraj, Město Brno a mnoho dalších institucí, které se na zdárném průběhu soutěže podílejí finančně i věcně. Do přípravy a organizace průběhu soutěže je zapojeno rovněž Centrum volného času Lužánky a krajský výbor Chemické olympiády.

Program olympiády vedle teoretické a praktické části doplňují i doprovodné akce, v nichž soutěžící se svým doprovodem budou mít možnost prohlídky pamětihodností Brna, navštíví expozice Technického muzea Brno a absolvují zajímavou exkurzi ve Spalovně komunálních odpadů. Jsou připraveny besedy s autory praktických úloh, přednáška o historii výuky chemie na VUT v Brně a je připravena rovněž návštěva tragikomedie Amfitryon v Městském divadle.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne v areálu Fakulty chemické VUT v Brně ve čtvrtek 1. února 2007.

Organizační výbor soutěže a vedení fakulty přejí všem soutěžícím hodně úspěchů při řešení teoretických a praktických úloh a věří, že s mnohými soutěžícími se znovu setkají při studiu na naší fakultě.

Doc. Ing. Ivan Mašek, CSc.

For Summary see page 31.

Poohlédnutí za sezonou 2006 VSK VUT Brno Alligators

Asi nikdo z hráčů a trenérů týmu amerického fotbalu VSK VUT Brno Alligators by si v lednu loňského roku nevsadil na to, že se tým po výrazné (50%) obměně hráčů po náboru bude ucházet o medailové příčky v nejvyšších domácích ligových soutěžích. Výborně načasovaný nábor, učenliví hráči (americký fotbal je i po 15 letech v ČR sportem, který se musí stále učit od základů) a trenérské obsazení, které se poprvé od roku 1993 muselo obejít bez amerických trenérů, přineslo své ovoce, a tak si klub VSK VUT Brno Alligators na své týmové konto připsal loni řadu úspěchů. (Připomínáme, že v letech 1991–1993 tým trénoval nynější ředitel CESA VUT v Brně PaedDr. Jaroslav Bogdálék a od r. 1993–2005 několik amerických trenérů: Hurley, Bynum, Blake, Demorest a nejdéle John Croft, kterého vystřídal duo Jan Raspopčev a David Mynář za seniorku a Rostislav Stříbrný a Jiří Řezáč za juniorku.)

Za loňskou sezonu si klub VSK VUT Brno Alligators do klubovny postavil poháry za následující úspěchy:

- Vítěz divize B České ligy amerického fotbalu (senioři), baráž o postup do divize A byla neúspěšná
- Česká juniorská liga amerického fotbalu – 3. místo.

Vůbec nejcenějším úspěchem bylo vybojování 2. místa na Otevřeném halovém mistrovství ČR (16. 12. 2006 v městské hale v Jablonci nad Nisou), kde se v konkurenci 12 týmů probjoval až do finále. V něm podlehl loňským mistrům ČR „Oldboys“. Je nutno podotknout, že před mistrovstvím byl tým VSK VUT Brno Alligators zařazen až do druhého výkonnostního koše (1. nejlepší, 3. nejhorší) a byl Českou asociací „pasován“

Vicemistři ČR pro rok 2006 – VSK VUT Brno Alligators.

Obránce Alligators Jakub Skácel č. 23 (student FSI) skládá útočníka Panthers.

na maximálně 2. místo ve skupině a max. postup do čtvrtfinále. I přes tuto predikci se dokázal dostat do finále i přes druhý favorizovaný tým Prague Panthers.

Konečné pořadí v Jablonci:

1. Oldboys
2. VSK VUT Brno Alligators
3. Prague Panthers

Předchozí úspěchy na halovém mistrovství:

Mistr ČR: 2002 a 2003

Rok 2005 – skončil ve čtvrtfinále

Pro ligový tým amerického fotbalu VSK VUT Brno Alligators od poloviny ledna začíná zimní příprava (tréninky v tělocvičně, od začátku semestru venku na hřišti) na novou sezonu, kde se pokusí opět dosáhnout na ty nejvyšší příčky.

Zbyněk Zelinka, foto Ondřej Cejn, archiv VSK VUT Brno

SUMMARY:

In January last year, hardly any of the players or coaches of the VSK VUT Brno Alligators American football team would have bet a farthing that the team, with about 50 percent of the cadre players changed after new recruitment, would be reaching for medals in the domestic league. Yet, exactly this happened when the team scored a surprising number of victories last year.

Nové učební texty a publikace

Nakladatelství VUTUM

SZENDIUCH, Ivan

Základy technologie mikroelektronických obvodů a systémů

2006 – 1. vyd. – 379 s., ISBN 80-214-3292-6

Kniha se přehledným způsobem zabývá popisem technologií používaných při výrobě elektronických systémů, od součástek až po funkční bloky, včetně jejich propojování a pouzdrění. Zachycuje vývoj v této oblasti, který probíhá v důsledku stále silícího vlivu technologické integrace.

S cílem dosáhnout komplexního přehledu o výrobcích a technologiích používaných pro elektronické obvody

a systémy jsou popsány základní principy moderních pasivních součástek a rámcový pohled na polovodičové čipy, včetně jejich připojování, propojování a pouzdrění. Následně navazuje popis technologií pro dosažení integrace, jako je povrchová montáž, hybridní integrované obvody, multičipové moduly.

Jsou zde obsaženy také přehledné informace o legislativním stavu a vývoji v oblasti norem pro jakost a pro životní prostředí.

Názorným způsobem je podána problematika řízení jakosti, včetně základních nástrojů a postupů založených na statistickém řízení jakosti využívajících pro vyhodnocování matematickou statistiku. Jsou zde uvedeny i praktické příklady a postupy využívané v elektrotechnických výrobcích.

Nedílnou součástí je pojednání o vlivu elektrotechniky na životní prostředí a s tím související zdravotní stav obyvatelstva. To vše navazuje na snahy různých světových organizací, včetně EU, negativní vliv kontrolovat a snižovat, což je např. cílem normy EuP, zaměřené na ekologický návrh elektrotechnických a elektronických výrobků. Proto je zde zpracován podrobný přehled těchto norem a způsoby jejich praktického využívání.

Kniha je určena především studentům oborů zaměřených na elektroniku, mikroelektroniku, elektrotechnickou technologii a materiálové inženýrství pro elektroniku. Cenné informace v ní naleznou i výzkumní a vývojoví pracovníci oboru elektroniky

a elektrotechniky, pracovníci z oblasti elektronických výrob i další zájemci o tento obor.

Kniha vyšla s podporou GAČR.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

International Conference on Low Voltage Electrical Machines

2006 – 1. vyd. – 292 s., ISBN 80-214-3159-8

Moderní metody řešení, návrhů a aplikace elektrotechnických obvodů

Seminář o řešení projektu GA ČR102/03/H105

Ed.: KOLKA, Zdeněk

2006 – 1. vyd. – 75 s., ISBN 80-214-3328-0

Fakulta strojíniho inženýrství

Languages for Specific Purposes in Higher Education

Searching for common Solutions

Eds.: GÁLOVÁ, Dita – VALLOVÁ, Hana – MÜLLEROVÁ, Alena

2006 – 1. vyd. – 466 s., ISBN 80-214-3213-9

Fakulta chemická

7th European Meeting on Environmental Chemistry, EMEC 7

The Book of Abstracts

2006 – 1. vyd. – 256 s., ISBN 80-214-3320-5

Summaries:

(p. 6)

On 6th December 2006, for the third time, the management of the BUT Faculty of Civil Engineering in cooperation with the Student Chamber of the Academic Senate organized the STAVOKOS annual research conference of secondary-school students. At the conference, students who want to specialize in engineering fields in the future may meet and present their papers as well as be shown round the Faculty of Civil Engineering.

(p. 8)

For several decades, research teams in many countries have been trying to dis-

cover how the human vocal chords work in order to design and make artificial ones. With no success as yet. This could, however, be changed by the discovery of doc. Ing. Vojtěch Mišun, CSc. from the BUT Faculty of Mechanical Engineering. Using his own patented discovery of the underlying principle, he has already constructed and successfully tested several working models of artificial vocal cords. These are the world's first functioning artificial vocal chords.

(p. 14)

In the December issue of BUT News, we informed you of Mrs Barbora Klímová (29), graduate from the BUT Fac-

ulty of Architecture, winning the Jindřich Chaloupecký 2006 Prize, which is the most prestigious domestic award for artists under 35. In this issue, she gave BUT News an interview.

(p. 29)

The 43rd national round of the Chemical Olympiad for categories A and E (third- and fourth-year students of secondary schools specializing in chemistry) will be held from 29th January to 1st February at the BUT Faculty of Chemistry. Announced by the Ministry of education, Youth, and Sports, the competition starts with first rounds at individual schools and ends with a final national round.

Vánoční koncert

Pěvecký sbor VUT v Brně VOX IUVENALIS připravil pro své příznivce na předvánoční týden již tradiční a také velmi vyhledávaný koncert. Sbormistr Jan Ocetek připravil pro vystoupení souboru, které se uskutečnilo ve čtvrtek 21. prosince 2006 ve dvoraně Centra VUT v Brně na Antonínské ulici, nejen české vánoční písně a koledy. Na program byl také J. Lupi, R. Godart, H. Purcell, D. Buxtehude, F. X. Tnutili. Jako host vystoupil soubor Musica Poetica a pěvkyně Jana Janků.

Pěvecký soubor VOX IUVENALIS se v prosinci rovněž zúčastnil Vánočních benefičních koncertů pro Podané ruce 2006. Tyto koncerty pořádá v Červeném kostele v Brně již několik let nestátní nezisková organizace Sdružení Podané ruce. Výtěžek z koncertů je věnován na potraviny pro klienty terapeutické komunity Podcestný mlýn, která je jedním ze 17 center Sdružení Podané ruce. V centrech je nabízen komplexní systém služeb, jenž zahrnuje primární prevenci (zaměřená na děti, které se s drogou ještě nesetkaly), sekundární prevenci (pro děti a mládež experimentující s drogou nebo žijící v rizikovém prostředí), kontaktní centra a psychiatrickou ambulanci pro uživatele drog, metadonové středisko, stacionář a terapeutickou komunitu pro zájemce o léčbu a doléčovací centrum pro absolventy léčebného procesu.

